

(అ) తిది నము (క) తిం ను. బదు ను. 310350

No. 132

(నంచిత ౧౩౨)

ఘనమయినమందు

అమృతాంజనముడిపో, బొంబాయిలేక, నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

(255)

ఆయుర్వేద విద్యార్థి బి. వి. పండితులు, నందిగూడ పోస్టు. (మైసూరు జిల్లా) (2)

(13). ఇక ఫర్వేషా బ్యారో, కాకినాడ.

కావలెను

తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీకి చేరిన పద్మవతి తరఫున పాత కాలకు (డాయింగు, డ్రైలు ఈ రెంటిలో తిరిగి పొందినట్టి ఒక ఉపాధ్యాయుడు 1-10-22 తేదీనండి కావలెను. తరువాత నెల 1 కి రూ 30-1-85 నొప్పున యియ్యబడును. యోగ్యతా పత్రాలతో సహా దరఖాస్తును ఈ దివివ ప్రకారము చేసిన ఆఫీసు గారికి 15-9-22 తేదీలోగా సంపుకొనవలెను.

తాడిపత్రి } ఎం. పి. రంగప్ప
16-8-22 } చేర్చుక

వైద్యధర్మప్రకాశిక

మూడవవూరి ముద్రితము. వెల రూ 3-0-0.
ఈ గ్రంథము హిందువులలో ముఖ్యము ద్వైజులకు అందు వైద్యులకు అత్యంతోపకరమైనది. ఇందు ఆశేధర్మములు వివరింపబడియున్నవి. ఇందు శ్రీమత్కృష్ణకాచరిత్రము యొక్క వృసింహ సోమయాజులవారి జీవితచరిత్ర క్లుప్తముగా పరిచయపడినది. మరియు శ్రీ సోమయాజులవారిచే ప్రకటింపబడిన అన్ని గ్రంథములను గలవు. ఈ గ్రంథములన్నియు ముఖ్యముగా ఈ వైద్యధర్మప్రకాశిక (సత్వవైద్యవిధియును మండవగదది గ్రంథముల జాబితా (కాటలాగు) కొనుగారు ఆర్థికాచీటిని బంపిన బడయుగలరు.

చీమకుర్తి బసవయ్య

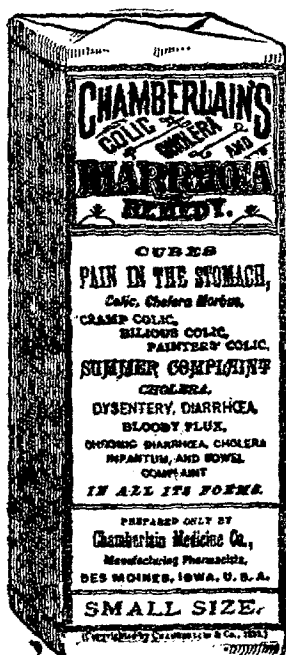
వాణివైన్ బెజవాడ

ఎందుకు?
చక్కని అచ్చుకు
సాగనగు బెండుకు

తెలుగుమనివారిని (157)

చక్కమైనందు తెలుగువారు వైభవతలన పూచీగా 3 దినములలో నయచుగను. శుద్ధ వనమూలికలచే చేయబడిన ఈ ఔషధము ఋషీశ్వరునిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానినో ధరకు రెండింతలు చెల్లించుట ను. బుడ్డి 1-కి వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 3. ఈ త్రైదములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI.
P. O. Kamtaul,
Chhangan R. & O.

చేంబర్లెన్ గారి
శూలనొప్పి
అతిసార
నివారిని (2)
ఈ ఔషధమును
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, శూలనొప్పి,
పేగు సంబంధ మైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యున్నతముగా కుదురును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును. 33

“విస్తృతకవులు”

కొన్ని ప్రతులుమాత్రమే కలవు
క్రీడాభిరామము, శ్రీనాథకృతము 1.0-0
కుమారసంధానము:— వన్నె వొడ జేతనకవితము
ప్రథమభాగము ద్వితీయభాగము, 1 కి 1.0-0
శ్రీరంగ చుహత్త్యము వైవకవి రచితము 1.0-0
అవిమరకము కామకృష్ణకవిచేదెనిగింపబడిన
కామకావ్యము 0.8-0
శ్రీపురాంతికావారణము రావిపాటిశ్రీపురాంతకృతం 0.4-0
వై గ్రంథములు చెన్నపట్టణము టివికపాలవీధి 366 నెం. 40వీటిలో మా. దొరసాయయ్య పేరు వ్రాసినబడయుగలరు.

నోటిను

తిరుమల తిరుపతి నగయిరా దేవస్థానములకు 1332 ఫసలికి కావలసిన కుంకుమపువ్వు (సూర్యమార్పు) సరఫరా చేయుటకు మాదిరిలు సహా సీలువేయబడిన కవర్లతో తెండర్లు అడుగును. సంతకముచేసిన వారికి 1922-వ సం॥రం॥ సెప్టెంబరు నెల 10-వ తేది లోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

కుంకుమపువ్వు (సూర్యమార్పు) } అందాజుగా ఒక సంవత్సరమునకు కావలసిన సరుకుతో 100 శేర్లు కే 1.కి 24 తులం ప్రతి తెండరును 100 రూపాయలు ధరావత్తుతో పంపబడవలెను. తెండరు అంగీకరించబడిన దను అర్హుల దెలిపిన దినము కచ్చేరినుంచి తెండుచేసిన వారికి చేసిన పరివోజులలోగా మొదట చెల్లించి యుండు డిపాజిట్టు మొత్తము 100 రూపాయలు గాక సరఫరా చేయుటకు వొప్పుకొనిన ప్రజ్ఞాయింపు పరిమాణముయొక్క కిమ్యత్తుపై 100-కి రూ 5 లు నంతుర యేర్పడు మొత్తము మొదటి డిపాజిట్టుతో సహా సరిపోయెట్లు మొత్తమును ప్రారంభ డిపాజిట్టుగా చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపు కాగితములో వరత్తుల ప్రకారము సప్లయచేయుటకు అంగీకరించబడిన ధరలు సహా ఖరారునాచూ వ్రాసి యివ్వవలయును. ధరావత్తు సొమ్ముకు వడ్డీ యియ్యబడిజాలదు. మిగత వరత్తులు దేవస్థానము కచ్చేరిలో విచారించి తెలుసుకొనవచ్చును.

తిరుమల తిరుపతి నగయిరా } శ్రీమహాత్మ్యప్రయాగ దేవస్థానము ఆఫీసు తిరుపతి } దాసుజీవారు, 81-8-1922 } (298) విచారణకర్త.

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength
If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power
TRY BRISHYA JOGA
Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form.
It Guarantees Results.
It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD.
Price one Phial (to last 30 days)
Rs. 6-4. Per V P. P. Rs 6-10.
THE
Kalpataru Ayurvedic Works
94 Grey Street, CALCUTTA.
(Hd Office) 173/1, Harrison Road, Bara Bazaar Branch

POLINES
GONO MIXTURE
18 సంవత్సరముల నుండి చాలా ప్రసిద్ధి జెందినది.
“ఔషధము గా నేరియా మొదలగు అన్ని నిధములైన ములకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది. ఇది ముఖ్యసిద్ధమైన నివారణకరమైన మూత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక సారాదు సేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబనిలేదు. ఒక సీసానుండు తెప్పించుకొని సేవించినపిదప రోగులకే అనుభవముమీద గుణమున తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రూ 8-7-0 రెండింటికీ రూ 6-10-0 మాడింటికీ రూ 9-12-0 మాత్రమే.
[8458] ఈ త్రైదములు యింగ్లీషులో వ్రాయబడు యు వివరము D. Polines & Co. Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane Calcutta.

పాలస్థాన సమస్య

పూర్వీకములు

బ్రిటిషు సూచనలు

జెనీవా, సెప్టెంబరు 2:—పాలస్థానమందలి పుణ్యతీర్థముల విషయమున రాజోపు జెనీవాసమీదమున బాల్ఫూరు ప్రభువు కొన్ని సూచనలుచేసల గావించునని దెలియవచ్చుచున్నది. క్రైస్తవ, యూధ, మహమ్మదీయ ఉపసంఘములు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ఆంగ్ల పరాసు ఇటాలియన్లను పెద్దలను ప్యూల యాధిపత్యమున నెలకొల్పబడుననియు, ఈమూ రుప సంఘములును 1 ఆమెరికను ప్రాబులెంటు పెద్దలనిపి. యాధిపత్యమున నొక సంఘమును నుండు ననియు నా సూచనలందు గలదు.

అరబ్బులు బ్రిటిషు పటాలముల దుర్బుట

నెప్టెంబరు, 3:—“జెయిల్ మెయిలు” పత్రిక ఇట్లు దెలుపుచుండెను:—ఇటీవల పాలస్థానమునండి జేరినవార్తలు అసంతృప్తికరములుగ నుండెను. యూదులవలన అరబ్బులకును తీవ్రసంఘర్షణలు గలిగెనను వార్త ప్రకటింపబడినది. విమానదళములోని సభ్యుల ప్రత్యేకతలు జూడగా పరిశీలులు విషమములుగ నున్నట్లు దెలియవచ్చుచుండెను. ఇటీవల కొన్ని వేల మంది అరబ్బులు బ్రిటిషు విమాన దళాలకునునడ్డవచ్చి పాడుజేయుటకు గల్గెనుజేసిరి. విమానదళముకొంత యా రాబ్బట్ల మొనర్చిన తరుపివారు పాలస్థానమునందు బ్రిటిషుదళ సుధికముగ లేదు. ట్రాన్సుజోర్దనియానుండు 300000 అరబ్బులశము గలదు.

కలనలు టి. సి. లారెన్సుగారు ఆస్ట్రేలియా నెచ్చటి కో ప్రయాణమైపోయె నని దెలియవచ్చుచున్నది. వీరు పాలస్థానము నకు జరిగిన వదలిగలదు.

గత ఫిబ్రవరిమాసమున నూచింపబడిన పాలస్థానప్రభుత్వసంస్కరణములు జెకోసిలమునందు ప్రారంభింపబడినవి.

అమెరికాకార్మిక సంఘము భారత దేశము.

అమెరికా కార్మిక సంఘముయొక్క 42 వ వార్షిక సమావేశము సిన్సిర్నాటిలో జరిగెను. ఆసభలో నీక్రింది తీర్మానము భారతీయుల స్వాతంత్ర్యోద్యమము నామోదించుచు గా వింపబడినది.

“అమెరికా కార్మిక సంఘముయొక్క ఆశయములు, అంశములు ఆర్మినీశ్వరును, స్వరాజ్యము, స్వాతంత్ర్యము, ప్రజాప్రభుత్వ మగుటచేతనున్న, భారతీయులు సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలనమును బొందుటకు సాటునగు ముందుచేత నున్న, గత 9 మాసములలో తమ కుద్రకేసుల దెల్వినంత మాత్రము జేరిమునకే 20 వేలమంది జైలులులో పెట్టినటుచేతను నున్న, అమెరికా కార్మిక సంఘమువారు భారతీయుల సంరంభాద్యములతో సానుభూతిపాపుచు తీర్మానించుచున్నాడు.

అద్దెచట్టము

బొంబయి ప్రభుత్వమువారు అద్దెచట్టమునకు సవరణకు తయారు జేసిరి. 1916 లో (ప్రమాణముగ నున్న అద్దెకు (ప్రేదర్థరంట్లు) నూటికి 38 రూప్యములు పొచ్చుచేయుటకు అంగీకరించిరి. 1924 వరకు అద్దెచట్టమును అనుసరించి జెట్టెనరు. దీనినివార్చి బొంబయి కార్మికేషనులో చర్చ జరిగెను. 1916 అద్దెకు నూటికి 20 రూ ప్యములకంటె పొచ్చు చేయరాదను సవరణను విననుగారు నూచించిరి. 1928 సెప్టెంబరు మొదటితేదీనుండి 5 ఏడ్లవరకు అనుసరించుండలయు ననిరి. ఈలోపున మధ్యతరగతి ప్రజలకును, వీధిలకు తగిన గృహవసతి చాలినంత ఏర్పాటుచేయబడునని విశ్వాసమున గనబడిరి. ముఖ్యముగ బొంబయి కుత్తరభాగమున గృహ వసతి దొరుకుననుకొనుచున్నావే. క్రొత్త యిండ్లను గట్టుట కుత్తరభాగము జనించు ఏర్పాటులను జేసి బొంబయి కుత్తరభాగమునకు ప్రజేకమును, పల్లెలను అభివృద్ధి జేయవలె ననిరి. ఇంటి యజమానులు జనసామాన్యముతో మునురసి స్వలాభమును జంపుకొనవలెనని నారాయణ్ గా రుపపాదించి తీర్మానమును ఆమోదించిరి. భూస్వాముల తరపున ప్రతినిధులు ప్రస్తావించుచు పనిముట్ల వెలుగు వెలిగిపోయినవనియు జీవనవ్యయము గూడ పొచ్చుకు చున్నదని చెప్పి నూటికి 20 రూప్యములకంటె ఎక్కువ అద్దెను జేయరాదనుట భూస్వాములకు నష్టమనిరి. కార్మికేషనువారెట్టి నిర్ణయమును జేయలేరెరి. మరల సోమవారమునాడు సమావేశ మగుదురు.

పిఠాపురమున న.మా.వే.త.మ.గు.రు.

(మా స్వయంవిశిష్టి వద్దనుండి)

వచనరచన.

కాని వింత యేమిట? అన్ని వ్యాసాలూ, సుసాధారణలాభాన్ని మనలూచి యావంతింపలేక యిచ్చించాచి Chemical combination యొక్క ఫలమని నిశ్చయము. జేయ నూపుచు వచ్చును కలకంఠము గానకాలక్షేపమొనర్ప నొడల జల్లుచున పరికించుటగా Vocal cords యొక్క arrangement అతిశయ సన్నచని చుచును పెదవి వింటుచున్నాము. డుట్టుకుండు గచ్చిటి బొగపు చూచినను మన మనస్సు గగగమన్నదే! Lachrymal రసము కొంత మున్నును కొంత aqua కొంత యా నేకకృతలయాణిముద్రైలు విలంబచేయుట యిచ్చించు వలననేకభావప్రసవవి భోగవలనని వానివంక పుష్కము త్రిపుచున్నాము. ఇంకను కవితల్లనని పర్యయాలని యేలకేపునాచి వలయును. మనభూగర్భహిమలన్నియు భూగర్భమన నన్నటె యన్నవి. కాని మనముతాత్రము మాటితిమి. మనహిమకార్పర్యతము లోకార్పర్యమేకాని మన మనస్సులలో లేనపుడు మనగోచారని నేమో గదమేకాని నున మనస్సులలో లేనపుడు మనమంగాకా భావములూ గాభీర్మమేకాని మనమనస్సులలో లేనపుడు మన కకకతాయనందు భావనయేకాని మనమనస్సులలో లేనపుడింక గగగర్భ మెందులకు? మనసూర్వభగవాండు మన కత్వరహిమి పయననే యున్నాడు. కాని మనమనస్సులలో గతభానిమంచు కొండ యొక్క పుక మనకు గవిత్వమెక్కడిది? కవిత్వముచెప్ప నిచాని నికనదిజేపించు తెందులకు? ఎప్పిచ్చిగా నే భమైన పెగటును లేదో, యెట్టియువ్యాసము ప్రపంచోద్భవపటిమేమో యెట్టి సుతిమాలినతమలూ బానిసాములు దుర్నిరీక్ష్యమై భేజన్ముచే పెగటో యెట్టివెట్టి వేయివిధముల కాక కొటి విధము లయ్యెను, బహుశ్చరవానిధామును నొక్కటే విధానముగలదో యెట్టివెట్టి వైష్ణులన్నిటికంటె వైష్ణవో యెట్టి వైష్ణవి యెట్టి లోకాతీతమైన వైష్ణవి నట్టివైష్ణవే వైష్ణవి గలిగి తాను ద్వారక జొరి మనల భక్తుల కేయనవాడెందు నని విప్లవ వైక నోపిచ్చి లక్షకుం గోటి కెన్నవైన నుండియెదుట వాడు కవితాగానము చేయవచ్చును. అదే గాని కవిత్వమున నేదో ఘనత యొన్నదని యానించి నుందుకై ప్రతుష్టిని జనుల నంద్యగ్రంథముల సృజించి యకాలపు చెల్లులై వ్యక్తికావత్తు చెచ్చిచెట్టుల వ్యాసయా! అంతే కాక నరచమును వ్రాయ వానిని దీసి కేతనరతుగ ముక్కమాటి పిండెగ దృఢీకరింప వ్యాసయా! పోయినవగ విత్వమాడి చరచమున లేమందునా? ఎచ్చట చరచుండునో యచ్చటనే కవిత్వమున్నది కవిత్వము గుణములొనర్చుది కాని జనులలో నున్నదా! అభిప్రాయ ప్రకటనమే కావలసింది. అన్ని నాగరికచేతము లందుగూడ చరచ ప్రంధములు నూడ లెట్టి లక్షలుగా నుద్ధింప దు నున్నవత్తును మనచేతనుం దెట్లు జరుగకపోవుట? నమ కోచనియును కాదా? కంఠస్వగంధ రచనాబాహుత్వమునగాని భావ యభివ్యక్తి నొందలేదను. మనపరిపాలకు లగు నాంగే రుల భావనా వివిధ విమలములవై నెన్నివేల వచనగ్రంథము లున్ననో మిళింప నని విమలము! మిళ వానిలో కన్నదీనో పదివిధో యుండును. నదని యూరకుండుట తగునా? అజ్ఞానమునందును నుపాదింపిమియ మనమాతృభావ నభివ్యక్తింపయిటుండు దాడుడద నక్కలలేదా? నవకెంతవేల కాటకము నవలయో ప్రహసన మో చిచ్చికథయో మోహితమో అంతకంటె మశేయము లే. కే విచయనకరభాగ్యమునగూర్చి నూ యుగో వ్రాసిన గ్రంథమై వ మన వారాంధ్రీ రుండుండిన! చాణక్యని యాత్మిక మెత్తైనమనకుం దె నగు బా పను నెన్నిగా? ఒక్క సులలిపువును గూర్చి యెన్ని యగ్రంథములు యున్నవి. మన గ్రంథమైన నున్నదా? కారీరరాత్రు మొక్కటి పరిపూర్ణకావ్యనిరర్థమ మొనర్చి దగియున్నదికాదా. (Photography) మిద (Metallurgy) మిద (Evolution) మిద చుటిదేనిమిదనో మన యింక దేనిమిదనో యొన్ని గ్రంథములూను ప్రపమైన వానిని మచ్చున కొక్కటియొకమనభావనా తేవ్వడగదా? క్రొత్తవిమలములవై క్రొత్తగ్రంథములు రావలయును. అప్పుడు కానిభావ మెప్పున్న నొంకను. ఇంతవనియుం జేసి భావనభివ్యక్తి పలుపగల లవారు నుంజాని యొంగ్గేను విద్యాభివృద్ధి, కాని చుటి యెన్న యున్నరు. వారు మనకేమని యూహకుండునపుడు భావకుదర్శి యెట్లుదలండు? అందే యెన్ని పరిమా గ్రంథములను చదుభా తలలోకికెయ్యకొనేదా? మన మట్లేలనేయరాదు? అనికాక స్వతంత్రగ్రంథముల కేయంకి ప్రోత్సాహమున్నది? స్వింగారనమ మన వ్రాసిన గ్రంథముల భక్తిమంభక్తిమని మనదానునా మన గ్రంథి భక్తియక పంపుమువారిలోనొక్క-తైస్త్రపుడో వచాచుట్టియుండో వైవిధ్యక కర్తపురపు చనిటిపట్రుల దాని బహి

పాదోకాండలవినాశక ప్రాప్త్యనియతకృత్య దోషక జేయబడిన వేదిక
 కరణానమమ (గంధము) వ్రాసినయెడల x జనియ్యును. మును
 నాధలింగ భంగ మొనరించినది మొదలు. అందులకుందు మన
 కలవాటున్న రసము కరణానమమ జేయగుటచేత నెక్కువగ్రంథ
 మును లక్ష్యమిప్పుడును? సామ్యరసమున (గంధము) వ్రాసినయెడల
 నితరకాణాంశమున్న ను మనకదిమిగులదక్ష మనమట్టి గ్రంథాల
 Serious అయ్యేదోవట్టి మునిగిపోయి ట్టుడిలుగు బెంబడింబె
 దానిలకుపురుగులు లేక పోవమునై వ్రాయుటకు జేయు
 కదలకుండ నగదంధము లేకున్నును. అందుచేత x లునకు గదితకు
 సృష్టిక కవకాశ మేది? ఏమున్నదో నేతెప్ప నేల? మీ తెలుగు
 నిదియో? అందుచేత బ్రతుకుదెబ్బలు పుస్తకములు ప్రతిదేశ వీర
 చరిత్రములు ప్రాణాక్షుణ్ణ (గంధములు) ప్రకృతిశాస్త్ర (గంధ
 ములు రాజనీతిపుస్తకములు పరిశ్రమగ్రంథములు యింక నిత్య
 భాషాశాస్త్ర దింపకలసియున్నది. ఈగ్రంథములము యథార్థమైన
 సారస్వతమగుకామని పుడేనామవలయు. “సమిప్తి స్వస్యోసాహ
 జాం సాహిత్యవిరుద్ధకర్మణే” అని యున్నదికాదు? సాహిత్య
 పరివర్తనానికి యింక సంశయా? మేల కాలానుసరణమైన సార
 స్వోమిదియే ఈపరియాక్షణకుభాషావిద్యంకులగు వాంఛలు
 వలననే కాగి కాదు. వారిలో మూర్ఖులవయం వాదరమున్న
 వారు కొందలున్నారు. వాళ్ళున్నారే ఆ ఆశకవివయజ్ఞాన
 సామగ్రి యంతయు క్లిగిగలవికొని యున్నారు. వివయ విభిన్న
 మలగుడడ జేసికొనియున్నారు. తెనుగుభాషలో వ్రాయు
 టకు జంతువున్నారు. చేతగాక కొంత సిద్ధిచేగంట మాత
 నియు దెలియు నని తెల్పడియుచు నేయున్నారు. ఎప్పుడో
 వ్రాసిన మని వాదన మొనర్చుచు నేయున్నారు తీర నెక్కు
 దైనచోక్క. తెలుగుగ్రంథము వ్రాసి తీరి కుపోవారము వ్రా
 యుండని వారిలో నెరిగైన జ్ఞాన మహోద్ధాతియు వాంక్షేను
 భాషలో వ్రాయుచున్నారు. వీరిక భాంక్షేయముననున్న తెలు
 గు గ్రంథములు మనకుం నాన్ని లేవా? ఇదేమి:ర్కము. ఆంధ్ర
 సామ్యరచరిత్ర మూగ్ధకుభాషలో వ్రాయుచున్నా వని
 చెప్పిన వారిని నే తెలుగుగును. సంధ్యాకాండన మింగిఘటో
 జేయుచున్న వాటిలో మనకేమి వినియోగము. కానివారి సాహ
 యము లేకుండ మనమేమి చేతుగలము. వారు నానాసింపి
 తెనుగున వ్రాసినలైన భాష కుదక్కరి జగతుడు నిశ్చయము.

వాండలు Madanlal, Ruskin, Gibbon, Carlyle
Addison Locke, Herbert Spencer మొదలగు
మహానవ ప్రభువుల కైలి వేదములు పూర్తిగా తెలుసు
దురు. వారి భిన్నభిన్న యోజనలను జూచుచున్న వారు ప్రభు
ములను వ్రాయుదురు. ఓ! ఇక నేటికొకటి! అదయు నవకమంది
తైలి యొకటి. వాదనోపానంది తైలి యొకటి. బాణీనంది
తైలి యొకటి పండితదాసునంది తైలి యొకటి మనభాషగా
నవసించు చేతులగురు. చిత్రములైన తైలి వేదములు మనభాష
లో మిగుల నరుదుగా ముచ్చట చేతుల చెప్పవలె! తైలి
వేదములైన తైలిగిరినమున్న తైలి వేదము?

కాకి మైకిని దెక్కులు కనిపించున నందెట్లు పెట్టు,
 సామగ్గ, నామగ్గ దిగునప్పటి లభుమనఁజనుచున్నది కనుజును
 శ్రేయస్థుడొకఁడే! భాగము వాని దునప్పటి తగున దెనునట,
 బిరుదుబొంగును నలకలలు, నలకలలు నల శ్రేయోదే! మహాన
 నులా! ఇట్లు నేనెన్న పోవయ్యెను? భ మంగనను నున్నను
 మనోహర మహాకృష్ణ కృత మయ్య నుద్దరము కృమే ధారాన
 మ నుద్దర వికల మె న్నభావనముద్దర మయ్య నర వాలంకారభూమి
 కృమే ననుద్రభూమి ను కలనయ్య నంగీకృత మై నున్నట్లునై
 నకలనిమయతత్త్వ మయ్య, నకలననై నకలన తత్త్వమై నిమయ
 లకుఁ గనుట నెదిలై వాఁజ్జీయదొలై తలపుమనలు భాగ

మొదల సలుపకుండ జేసినట్లు ముప్పై వాని చిప్పకుండి మూర్ఖాభిక్ష
మొదల కరిమమురతులు ధూమి క్రింది మురతుండి సముద్రములూప
గుహలవలకు సేవ పుట్ట కొండనుండి నింద్రధనుస్సు రంగలవలకు
పందాకినీతరంగరంగ సాంధ్యసాంగనా క్రందకారములనుండి మ
నానకసంధ్యాసమయ వాట్యంగమురతులు మనోవేగమునో
సెగురకక్షేత్రల చిరిచిచిరితైలి ధేను లికగెల్లు బాగా రామరా
బుట్టవలసియున్నది. అట్లు సృష్టిక సమర్థులకు నా రెండో యి
టనున్నాడు. బహుధనమున్నది తరికరనికమున్నది పౌత్రసామ
గ్రియున్నది. పాంతు లున్నారు ప్రబుద్ధుడే శనిమహాపవనబుడైన
శని గోటనుండటచే భూమికవలైలి బలహింమై పౌరుషరసీ
తమైయున్నది. నకనకలాశును నన్న మోరామచంద్రా ఆనుము
న్నట్లున్నది. ఈలావమోక్షు లీగలదో నాసౌఖ్యనగవత్తునానక
సత్యరతుక సమగ్రము మోరాశింనుట క రక్షణము.

సాహిత్య పరిషత్తు

సాహిత్యపరివత్తువాళి యొక్క బాధ్యత గమనముగా
 కవీంద్రులయొక్క నవీనతను ప్రార్థన విజ్ఞాపనము. కాన ప్రవా
 రణనేతరు యీ గ్రంథములు ప్రాయమున గ్రహించుట. అంధకర
 పండితులు అంధుడేకమను గ్రంథకర్తల వాంఛనేకపులు నా
 సాహిత్యపరివత్తువాళివారితో ప్రవా రణముగాదు! అట్టి వా
 రులైన మున్నెముడల వారిని ప్రోత్సహించి పరివత్తువాళి
 తొలగించు. ప్రైవిసిస్టుగ్రంథములు ప్రాయమున వారు
 తొలగించారు. ఎటువచ్చినను వారిని ప్రోత్సహించు సమాజేత ము
 క్కులగారి యొక్క. పరివత్తువాళి పరివత్తువాళి ప్రైవేట్ ప్రైవేట్

కవులారా! మనహక్కులను మనము విడుచుకొంటేమి.
అని తప్పు. Lespendans Resjudicata జ్ఞానమువలన మ
నము సంపాదింపచున్న సంపాదకంపై కాపతీటా పైవెట్టికా
జ్ఞానమున సంపాదించుచున్న ముల్లెలకంటె D.C.C.Income.
tax జ్ఞానమువలన సంపాదించుచున్న మాటలకంటె Cash
Credit జ్ఞానమున సంపాదించుచున్న గోతములకంటె కవిరా
జేతరాధాన భూర్యకముగ దన ముత్తాటలు కన్యాకాలముందు
సంపాదించిన పరచుపవిత్రమైన కతకువరహో యున్నదే అది మా
త్రము- దొడగ్రంథకర్తలరాగా-అధికమైనది - అమూల్యమైనది.
అనుచుమానమైనది. మదరాసు Bank లోని భనయంతయుమీదే
మీకును మాటపరుసకు నుండి తప్పులేదుకదా! చానికంటె మీ
కవిత్వపురంహో ఘనమైనదని యెంచవలయును. అట్టి యత్యు
త్తమభవము మనమేలవదలుకొనవలయును. అంధ్రసోదరులారా!
ఇంటికిండి మీయింట జరుగుకన్యాకాలముందు మాకు రావల
సిన కవిత్వపుర గట్టుము మోరేతుకతప్పను. మీ పూర్వులు మా
పూర్వుల కిచ్చిరిగావున మీరు మాకేమిమనియున్నది గ్రంథరచ
యితలకు మే మాంధ్రసాహిత్యపరిమత్తుఁ జేరయ్యుంటిమి. కా
వున మాకు రావలసినదేమో మీరు పరిమత్తునకే యర్పింపవల
యును. మాయిండ్లలో జరుగు పెండ్లిపట్టునాడ మేము కవిత్వ
పు గట్టుమును బరిమత్తుకే గమర్పించుకొందుము. మహాజను
లారా! పరిమత్పొవగాము మీచేరులలో నియున్నది. మీవలన
వచ్చుభవము పరిమత్పొవ్యముల కింకను బాలకుండునెదల ము
ల దేకియప్రభువులనే ప్రార్థింపము పడేపదే వారి నడుగులలో
మనకు వెనుకయడుగులేను. నరల నరల నెందుల కీయవలయు
నని వారికి వెనుకచేయిలేదు. ఇట్లు రాదగినభవములో నెవిమిదన
భాగమైనను బంధించెదభాగమైన నేనింకజెడపూవుపునికై విని
యోగింపబోయినని నాపారన. నాయకలారా! మీరు కావ

గుంటూరు వై. శ్రీనివాసయ్య ప్రజలు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ ప్రభుత్వం కొనగిన స్వాగతము.

గుంటూరు శ్రీ సనాతనధర్మమండలివారి ఎదుట పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు ఉపన్యసించుట.

నిరాశపడకుండా ఉండండి. ప్రభుత్వం ప్రజల కాలం బరికవడాలపై క్రొత్త క్రొత్త వాగ్దానాలతో వ్యాపార లండుడేరి కాకిని గ్రద్దలు గ్రద్దలు కాకిని జేతుల యిందలాల మహేంద్రాల విద్యార్థులను పాఠశాలలలో ఉంచుతారు. దగ్గ వ్యాపారానికి వాంఛించినట్లుగా ప్రజలను భాషాభివృద్ధి మౌలిక కలము చేరుస్తున్నది. కడుపు చేతలు మృత్యుని గ్రంథముల వ్రాయక తలవలసినది మిగిలిన గాదు. కాదు కాదు. గ్రంథాల వ్రాయక తలవలసినది భాషాభివృద్ధి కాదు కాదు. వెంటనే యభ్యుత్థులు చెప్పిన దిదియే. ఎన్నికలలో గెలుపు జెప్పినదియే రాజ్యాధిపత్యముగా ఉన్నదని దిదియే, అభ్యుత్థులలో భేదమే కాని పాటలో భేదములేదు. మునుపటి సుతియే మునుపటిగా మే మునుపటి తాళమే మునుపటి పల్ల వియే మునుపటి యెత్తుబడియే చిరకము మునుపటి యాభివృద్ధి అది మాత్రము రానివ్వదు. నిజముగా గ్రంథాలు మిగుల దుర్లభ లోనున్నాయి. గాతెలలో! గరిసెలలో! గల్ల యున్న వారు. సర్కారువారియొద్ద పత్రము లున్నవారు అటులమిగిలిన గాతెలలో! గరిసెలలో! నిలవజేసినవారు ఇంక కేమో చేసినవారు ఇంక మఱియేమో చేయవచ్చునని అట్టివిలువ కలుగుతుంది. మౌలిక మెట్లు తెలియగలదు. కవిజన్మమునందే యందగ్గ జన్మ ము మఱియే తెలియలేదు. స్వభావాన్ని తెలియజేసిన కవికి సంసారమును పొదుపుగా చెప్పుననుబుద్ధి లేదు. భావనాభివృద్ధి ప్రభుత్వమునందే కవి కాఫీరీటికై మూడు కానలకొలుకల లాడిపోవును. తన యభిప్రాయములను వారణాసి పీఠాధిపతి ముంతో ధాకానుసిమిలతో జలతారు బుర్రేదారిపనులతో సింగారించిన కవి కవిగా మెడక్రింది చిరుగులను గ్రమ్ముకొని టుకుల గంతలుబుట్టు బట్టు చుట్టుకొనును. ఇట్టిగిన్నెతిలో నున్న ను మన నున్న లో నతికి ది తన లేదు నైశ్య ము లేదు. అడమిని చూస్తుంటే లేదు. భావనాభివృద్ధి పొదుపుగా తానొక్కడే కాని మిగిలినవారందఱు సరియవారే యని నమ్మకంతో నానుకును. అట్టివాడొకని వాక్రియ పం గలదా! అతినిష్ఠాభ్యుత్థులు సహంభావము రిణకూర్చుకున్నచో రాజ్యాధిపత్యము వచ్చుచో తెలియకొనంతవారు మఱియే క్షణం దేడి? తనదియే తనది. తనమతిమే తనది. తన భోజి తనది. పొదుపును మెచ్చువాడు కాదు. భగవంతునే మెచ్చు వాడు కాదు. కాని యిట్టికొనకెట్టివాని వంకనే భాషాభివృద్ధి యయినది, అనుచున్నది, కావలసియున్నది. వారిందఱు బడి యభ్యుత్థులనుబడుచు భాషాభివృద్ధి చేయవచ్చును. వారిని దుర్లభముగా మన్నుచు చెప్పుట యసత్యము. వీరుల వెంట, దల తెచ్చుకొని తిరుగుచు నే యున్నాని మిగుల నన్ను జేసింపకుడు వారింటు జవాబు లేవే ప్రశంసించి వచ్చుచున్నానో యని నలు నిటు కలతలే మాచుచున్నారని మఱియే తెలియదు. నామా టి యభివృద్ధిని విశ్వసించుచు. అట్టివారు కొన్ని యయాల్య గ్రంథములను వ్రాసి యింకరించివారు. ఇంక సంతరింపనున్నారు. వాటిగ్రంథము లభ్యుత్థులకు కాభివృద్ధి లేదు. అది భాషలో తెలుగునాన లేదు. ప్రతిపండితులందు పుక్తముల Agents

ఉన్నాను కదా! వా రాగ్రంథముల నుద్ధరించి కవుల కష్టముల కడతేల్చగానా! ఆ! కడతేల్చుచునే యున్నాను. కవులను గ్రంథములనుబడుచు నాటికలయెల్ల ఒకమీదను అనువాదించు మూడువేల ప్రతులయ్యు చేయుచుకొని మూడుపాఠాల ప్రతులు విశిష్టముల వాడొచ్చును. ఇట్టివారే యున్నవారే! నేనెవరు. ఇతరదేశములలో పూర్వకతాబ్దములందలి గ్రంథవికేతలు కవుల వైస మిగిలిరి. ఇప్పుడు తనదేశములలో గ్రంథకర్తలు గ్రంథ వికేతలు కూడ పాపపడుచున్నారు. మనదేశమందు గ్రంథ వికేతలు కలియున్నాడని కవులకు గ్రంథకర్తలనుగూడ గుఱించుచున్నారు. గ్రంథకర్తలలో బొత్తిగా రివలనునారిని మిగుల కాపాడవలసి యున్నది. భవశక్తి తక్కువైనకాలంకి గవి తాళక్రియకువగ నున్నవారెంతో యున్నారు. అసం గతి మిగుల బాగుగా తెలిసికొని, అట్టివారి గ్రంథముల నమ్మ చేయించి వారికి గ్రంథకర్తలని మచ్చునెడల వారు బాగుపడుదురు. వారిని గ్రంథనిష్ఠాయక సంఘమువారు పత్రగ్రంథములగు నియ మించునెడల వారు రకంత నిలుకలబడి యింకను గ్రంథముల వ్రాయుదురు. పరిపథ్యముగా బుద్ధి దన వంతో యెనిమిదవ వంతో యొకందులకు వినియోగింపవలసి యున్నదని నే నింతకు ముందు చెప్పితిని. ఈయన ప్రభుత్వమునందే యని వినియోగిం పదలసి యున్నది. ప్రపంచమునందలి యితర దేశములలో ని సరి పత్రము వ్రాయుచున్న వారిని గట్టు నిటు చేసక తలవలసినది సాయ మొచ్చింది. అది కాక అట్టివారు మనదేశం పిమ్మటగూడ వారికిలలక గొంతయుగకారణము లిచ్చినవి. అంతవని మనము చేయవలయు. ప్రభుత్వకర్తలమునకే పరిపథ్య భవము లేకుండు పాథము మనదేశం పాఠశాలకర్తలమునకే తెలు చెయ్యగలదు. అది గాక తెలుమూలమునందల సంపత్తిముల క్రిందట పాఠశాలకర్తలమునందలి కవుల నుద్ధరింపవలసి ప్రపంచ మున లేదు. మన కవులలో గూడ లేదని రచించుచున్నాను. కాని వారియంత లేనివారు కాదు. అయిదు దిము వారిని పే మాడివాడి యానిగిల్లవన దొరకిన పాత్ర నాత్రముతో మ్రొంగిపోవ నది యంగిటి కడ్డుపడుటచే నంతలో ననువుల బానిస Okey కంటి కవి మనలోనే! తనయన్నింటివలము నమ్మకొని పాత్రవారి కీతుకలసి బుద్ధియును దిగ్భవమున వలె కానుము వ్రాసిన వాటిలావ కంటి కవి మనలోనే! కావున మనకవులకు గానవాసముల కంటి సాహిత్య మానకలము లేదు. మంచి గ్రంథములు వారు రచించునెడల వారి వన్నదీప్య డు పరిపథ్యం రిచ్చుచేయింపవలయును.

లిరుదములు.

ఆర్యులారా! మఱియే చిన్నచిన్న ముచ్చడి. నిర్లభ దేశపండితులలో గొందఱు సర్కారువారు విరుదముల నొసగుచున్నారు. సర్వసంపరిత్యాగిలైన సన్న్యాసులు నైతము వదలని వదలగూడని భాషాభి మానమునే భాషాభివృద్ధిములలో గొందఱు మిగిలినవిచ్చు నారు. శంకరాచార్యపీఠము లొకడు బ్రహ్మకొక్కండ తెకట

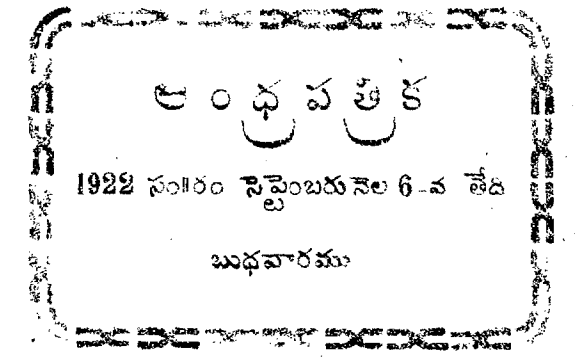
రత్నమునుకులవారి కొక విరుద మిచ్చివారు. వామనుల జియ్య రుగారు శ్రీమాన్ కాంచూరి వామనాచార్యులవారికి గలి సాన్వభౌము దన విరుదమును గావించి కటాక్షించిరి. ఇప్పటికే శంకరాచార్యపీఠములకు వన బ్రహ్మశ్రీ చేదము వేంకటాచార్య శ్రీ గారి కనే విరుదము లీనదుమ నె యిచ్చిట్లు చిరుచున్నాము. కుదకు గాళిపట్టుమునన్ను సంఘమునా రెంకో మనయార్థతే లిరుపండితులకు లిగుదము లిచ్చి బహుమానించుచున్నాను. కా. మాపాపాత్మపరిపత్తువా. రిచ్చుచున్న దేమున్నది? వనవా రిచ్చు చున్నది రే చే విరుదములు. సామాన్య సభ్యులకు కాన్వనిర్వా నాక సభ్యులకు. ఇంకే. ఈ విరుదము నైన నేవోకొంత దక్షిణం పిసికొని ఇచ్చుచున్నాను. కాని పాండిత్యబహుళిగా నిమ్మట లేదు. మీ కాంధ్రదేశమున విరుదార్థులైన పండితులు కనబడే నేలేదా యేమి? అటులైన మీకుగ నుండనివారు వైవారి కెట్లు కనబడుచున్నాను? ఒకరి కిచ్చియెవల మిగిలినవారు మాకేల యాయకపోవలయునని వివాదపడుచులేదా యను సందేహమును మావై దితిరా! అటులైన సర్కారువారివైనను శంకరాచార్యు లవారివైనను నిందుల కిచ్చుచు వ్యాఖ్యములు తెచ్చినవా రెన్నో! విరుదముల కన్నులైన పండితులందఱు మన సాహిత్యపరిపత్తులో నేయున్నారు. కాని విరుదములగూర్చి యెపండితులగుడ నిది కటకు ముచ్చటించి యుండులేదు. ఎందుకో? మీరెందుకా? ఏపండితులైన ముచ్చటిచినయెడల దనకు విరుదయ్యని యెడుగు మున్నాడని వైవారవారి పోవుయెడల భయముచే పండితుల కన్ను కిక్కిరుమనకుండ నున్నాను. నే నాపాండిత్య పాథలేని వాడనుగావున నిష్ట కాముగాక బకితిని. అస దెటుల సభాభ్యుత్థులగా నెన్నుకొనుటకులక గలిగిన లాభమిది. ఇంతకంటే నేని పుడు చెప్పదగినది లేదు. సాహిత్యపరిపత్తు నిచ్చుటి కాన్వనిం చిన భాషాభివృద్ధి లకు శ్రీశీతికావు. మహారాజగారియెడల స్తుతిజ్ఞులయై యుండువారి శ్రేయము రాజాన్వైర్యకర్తాభి వృద్ధు లకును భగవంతుని ప్రార్థింపవలసిను.

విన్న పము

భిద్దరు:-ఆంధ్ర దేశమునందు కలిశిలేని భిద్దరును తియారచేయుచున్న వా వందరును చూచు నేయు మన్న భిద్దరుబట్టలవివరమును వ్యాపారిపు ధరలను ఈ క్రింది చిరునామాకు పొందుటే తెలుప చేయి చున్నాను. వీలైనవారు ధరలలో నమూనాలను గూడ బంపుట ప్రయోజనకరము. ఇతర రాష్ట్రము లందును నాంధ్ర రాష్ట్రమునందును గల వర్తకులు కును నితరులకును నాంధ్ర దేశపు భిద్దరు రకము, లను వెలలను వివరములను తెలుపుట కీ ప్రార్థనము చేయుచున్నాను. కా. నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రదేశ భిద్దరు కాభాధికారి, 7, తిరుకెట్టిపాళె, మదరాసు.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

మండలీశ్వరవర్తరాధిపతిగారు తయారగుచున్నవి. కాగానే వారములో పి. పి. మూలముగా పంపగలము. చందాదారులు వ్రాయ నవసరము లేదు. అక్కర లేని చందాదారులు తమ చందా నెంబరు నుదాహరించుచు ఆ సంగతి తెలియ కుయి కోరు చున్నాము. అనవసర మైన పి. పి. ఖర్చులు తప్పురు సంపాదకుడు.

స్వరాజ్యప్రస్థానము

“స్వరాజ్యమున బ్రతుకుటకు బ్రతుకొకటియును నెంత ఖయ్యముచున్నాడు!”

మగనులూలు కరణచంద్రు గాంధీగారు గత వారపు యంగు ఇండియాపత్రికయందు వ్రాసిన వ్యాసమునందలి వైభావ్యమును దాని యుదంతమును నాయకులును ప్రజలును నధికారులును మనముచేయవలయును. భారతీయులందఱును నేక గ్రీవముగ స్వరాజ్యమును గోరుచున్నారు. స్వరాజ్య రూపమునందును స్వరాజ్య సాధనము నందును కాలపరిమితియందును భేదాభిప్రాయము లున్నను కోరికయందు మాత్రము భేదాభిప్రాయము లేదు. మహాస్వామిభక్తుడును పరమమితవాదియును అమిత జాతీయవాదియును స్వరాజ్య కాంక్షను గలిగియున్న విధమును వారి హృదయము మరుగుపఱచుచున్నను వారు వెల్లడిచేసెడిభావము లైనను కొంతకు కొంత స్వరాజ్య కాంక్షను విశదము చేయుచున్నది. డాక్టరు బెజంట్ మ్యూ స్వరాజ్యస్థాపనము తన స్థిర పంకల్పమని సతతము చెప్పుచున్నది. గతమాసపు ఇండియా రివ్యూయందు దామె వ్రాసినవ్యాసము నందు స్వరాజ్యస్థాపనావసరమును స్థిరముగ చెలిసినది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సహతనమైన పథ్య త్వము గలిగి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము క్రొందను నూరేండ్లు శిక్షణమును జూండి నామాజ్య విషయ దశయందు ప్రాణమాన ధనముల నర్పించి నామాజ్యమును రక్షింపిన భరతవర్షమునకు జ్యోగిస్తాపులకు జాపివ యూదార్యమును జూపుటలేదని యభార్థమును చెలిసినది. గౌరవనీయులైన శ్రీనివాస శాస్త్రి గారు బ్రిటిషు రాయబారిగ సంచారమును చేయుచు కనకాయందు స్వరాజ్యస్థాపనమునకు భిక్షుటనమును వేడుచున్నాడు. దేశబంధు చిత్త సంజనుదాసు స్వరాజ్య స్థాపనమునకు సత్యా గ్రాధనము సాధనమని యుపదేశించుచున్నాడు. ప్రజలవలె నధికారులును స్వరాజ్యస్థాపనభావ ముల నేదోవిధమునను కలుకుచున్నారు. మోగులు ఖర్చు విధానము ప్రజలను పరీక్షచేసి కృతార్థతను బట్టి స్వరాజ్యప్రస్థానము జరుగుచుండు నని నిర్ణ యించినది. ఆనిర్ణయమునే మోటుగుగారును వి యుటను ప్రభువును రీడింగు ప్రభువును లాయరు డార్జి గారును ఆంగ్ల పౌరసేవోద్యోగులును వారి వారి యిష్టానుసారము పలుకుచున్నారు. లాయరు డార్జి గారి యినుపచట్రపు వర్ణన యావేశమును

గలుగజేసినను నిజమును తెలుపుచున్నది. డాక్టరు బెజంట్ మ్యూ తర్కవాదములును శాస్త్రిగారి భిక్షు టనములును జాతీయవాదుల త్యాగమును ప్రభుత్వ విధానము నేవిధమునను మార్చలేదు. శాస్త్రి గారును బెజంట్ మ్యూగారును సూచించిన రాయ బారులును నిరుపయోగము లగునని నిత్యాను భవము తెలియజేయుచున్నది. అయినను నెవరి మార్గమును వారవలంబించుచు భారతహృదయ దౌర్బల్యమును విశదము చేయుచున్నారు. అధికార ప్రతిఘటనము

అధికారులు వారి నిరంకుశ విధానమును సమర్థించెడివారు లేకపోయినను పరిపాలనము చేయ గలరు. సమర్థించెడివా రున్నపుడు నిరంకుశత్వము వెలిగిపడు చుండును. వర్తమానరాజ్యాంగవిధాన మునందు నిరంకుశత్వమును ప్రతిఘటించుటకు ప్రజ లకు సాధనములేదు. ఉన్నసాధనముల నైనను విని మోగించుటకు ప్రజలకు శక్తిగాని బుద్ధిగాని గలు గకున్నది. అధికారదుర్గము నుచ్చేద్యముగ నున్న విధమును దేశపరిస్థితులు విశదము చేయుచున్నవి. రీడింగు ప్రభువు హృదయముగాని కలెక్టరు హృద యముగాని పోలీసుబంట్లోను హృదయముగాని మారనివిధమును నిత్యానుభవము తెలుపుచున్నది. పల్నాటిహత్యలకు విచారణ జరుగ లేదు. మోపలా కైలుమరణముల రిపోర్టు యథాస్థితి నే తెలుపు చున్నది. అకాలి నిర్బంధములు మామూలాటనె ప్రదర్శించుచున్నవి. అస్సాము నిర్బంధ ములు ప్రజలనిస్సహాయస్థితి తెలుపుచున్నవి. పంజాబు దురంతములు సంప్రాప్తమై నాలుగు సంవత్సరము లైనను ప్రభుత్వము ప్రతి క్రియను జేయక బోవుట యే కాకను నిత్యవ్యవహారములందు వామార్గమునె యవలంబించు చున్నది. ప్రజల యధికావ్యాపనమునకు సాధ నములైన పౌరసేవోద్యోగములును సైన్యోద్యోగ ములును నాంగ్లేయులవశమునం దుండవలయునని బ్రిటిషు మంత్రివర్గము నిర్ణయించినది. స్వరాజ్య ప్రస్థానమునందడికారులు నిర్ణయించినమార్గమును ప్రజలు మందగిరిన నవలంబించుచున్న మార్గ మును ముండినకు నడుపజాలకున్నది. కారణము వ్యాపారంభమునందు మగనులూలు గాంధీగారు పాకిరామునిముఖమునను విశదము చేసిన స్వార్థమును సంశయస్వభావమును నని విశద మగుచున్నది. స్వరాజ్యప్రస్థానమునకు విఘ్నపరిం పరలను గలుగజేయుచున్న యధికారుల నిర్బంధ ములు వారి ప్రతిఘటనలను పుష్కలముచేయు చున్నవి. ఈ సందర్భమునందు మిగిలినవాడులగాని జాతీయవాదులకుగాని సంశయములు గలుగుట కవకాశములు లేవు. స్వరాజ్యప్రస్థానమును జేయ నెడలిన ప్రజాసైనికులైనను వారి సందియములను విశదపరచుటకు ప్రజాహృదయమును నిలిదముగ నాపరిచిన నిశ్చేష్టతను తెలుపుచున్నది. మారేండ్ల బ్రిటిషుకరిపాలనము గలుగజేసిన పరావలంబన మును నిశ్చేష్టతయును ప్రజాహృదయమును వివేక జాలకున్న విధమును నాయకుల సంశయభావములు విశదముచేయుచున్నవి.

నాయకుల సంతాపము

నాయకుల మనస్తాపమునకు పదిమిశి గనుపించును. ఒకనాయకుడు తన దానధర్మములను బ్రశంసించును. వేరొక నాయ కుడు తన వృత్తిపరిత్యాగమును తెలుపుచుండును. ఇంకొకరు తన పాండిత్యమునకు సంతసించును. నానొకరు తనవ్యాసములను గొనియాడుచుండును. సభావేదికల నుండి ప్రసంగములు యథాప్రకా

రము చేయబడుచున్నవి. నాయకులయందు సంత తింపు సంయోగము లేదని యాక్షేపణలు సాగు చున్నవి. కారణము ప్రజలదృష్టి స్వరాజ్య ప్రస్థా నము మీదను గాకను తమతమ ధనముమీదను వృత్తుల మీదను ప్రజ్ఞాపాండిత్యము మీదను లగ్నమగుచు ధర్మనిర్వహణము దూరస్థ మగుచున్నది. పాకీరాముని దుర్గంధపు బండి నుండి పారిపోవుట సులభము. శ్రోతకక్షముగ నిలువబెట్టి నాడని తీటుట సులభతరము. రాముని భారమును దీసివేయుట మాత్రము మాటలతోను తిట్లతోను నసహ్యముతోను సాధ్యముగాదు. స్వరాజ్య సేవకు లుభయమును విడనాడి రాముని భారమును కార్య రూపమునను నిర్వహించ బూనుకొనినపుడే రాము నకును తమకును తరణోపాయము గలిగినది. గాంధీ మహాత్ముడును వేలకొలది భారతపుత్రులును కారా గృహములం దనుభవించుచున్న కష్టములను మన మరుదినమును విరుచున్నాము. కోయంబత్తూరు బారిసాలుజేయిలులందు వాసుదేవయ్యగారు మొద లగు దేశభక్తులు వడిన పాట్లు హృదయ వేద సును గలుగజేయుచున్నను స్వధర్మనిర్వహ ణము మాత్రము సాధ్యము గాకున్నది. మూల కారణము పాకీరాముని ముఖమునను నెడలిన భయభ్రాంతి యని స్పష్టమగుచున్నది. ప్రజలు వారి వారి ప్రాతవాసనలను విడిచి స్వధర్మ నిర్వహణమును జేయజాలకున్నారు. ప్రాత వాసనల యాశామోహము ప్రజలనుబాధించు చున్నది. అధికారప్రాపక మొ స్వసౌఖ్యమొ స్వలా భమొ మమకారాహంకారములొ కార్యారంభ మునకు ప్రతిబంధకముగ నున్నవి. మహాత్ముని బంధనము హృదయసంతాపమును గలుగజేయు చున్నది. దేశభక్త వేంకటప్పయ్యబంధనము విచా రమును గలుగజేయుచున్నది. దేశసేవకుల నిర్బంధ ములు దుఃఖమును బుట్టించుచున్నవి. కాని హృదయ నిశ్చేష్టతమాత్రము దొలగకున్నది. స్వరాజ్య ప్రస్థానమును జేయుటకు గాంధీమహాత్ముని యాత్మ సమర్పణమును చిత్తరంజనుదాసుని త్యాగమును సామాన్యులకు సాధ్యముగాకపోయినను కాంగ్రేసు సంఘములందు తీరుటయును తిలకు స్వరాజ్యనిధికి కానుకలను సమర్పించుటకును ఖడ్గరుదుధిరంచుట కును సామాన్యులకు సయితము సాధ్యముగ నున్నది. ఈ సామాన్య విమతములం దైనను ప్రజలు చూపుచున్న సంశయభావము భయము స్వరాజ్యప్రస్థానమునకు ప్రతిబంధకములు గనున్నవి. స్వరాజ్యప్రస్థానము మాటలతో సాధ్యముగాదని అధికార హృదయమును ప్రజాహృదయమును విశదముచేసినను స్వరాజ్య యాత్రకులు కార్యారంభమునకు బూనుకొనసంత వరకును స్వరాజ్యవిజయము దుర్లభమగును. ప్రజ లు పరిశుద్ధ హృదయములతో నాత్మావలంబన ధర్మమార్గము నవలంబించుట వలననే స్వరాజ్య ప్రస్థానమునందు విజయము సాధ్యమగును” అని మగనులూలు గాంధీగారు వారి వ్యాసాంతమునందు జేసిన ధర్మోపదేశము భారతీయులకు వర్తిమాన విషమస్థితియందు దాచరణయోగ్యముగ నున్నది. ఈ సత్యార్థమునే దేశబంధు చిత్తరంజన దాసు గారును బోధించుచున్నారు. ఆపరమధర్మానుష్ఠా నమును జేసి భారతీయులు కృతార్థు లగుదురు గాత!

శ్రీ శ్రీ శ్రీ మం. ౧౦

బాబు మోతీలాల్ ఘోషగారు

సుప్రసిద్ధ దేశనాయకులును, అమృతబజారు పత్రికాసంపాదకులు నగు బాబు మోతీలాల్ ఘోషగారు నిన్నటిదినము పరలోకగతులయి రని వివరము తెలియచేయుచున్నాము. చనిపోవునదికి డబ్బుపడవ సంవత్సరము. కొంతకాలమునుండియు వీరు దుగ్ధతచే బాధమొందుచుండిరి. వారి దేహస్థితిగూర్చి అమృతబజారు పత్రికలో వీరినమనకాదినము వార్త బ్రకటింపబడుచుండెను. ఇటీవలి వార్తలు జీవితాశ కెడమిచ్చెను. కాని మరణము చెంటునే తలసించెను. మోతీలాల్ గారు మరణమునకు కాలకాలమునుండియు సంసిద్ధులయి యుండిరి. ఇహలోకము నుండి పరలోకమువంకకు వారి దృష్టి నిగుడింపబడెను. కొంచెము స్వస్థత జెందినపుడు, పరలోక నిరీక్షణము గూర్చి వారు పత్రికలో చెలిపిన సంగతులబట్టి వారి సంసిద్ధతను కనుగొనవచ్చును. గీతలలో చెలుపబడినటుల, మరణమున జీవుడు ప్రాణిహింసను విడిచి క్రొత్తజన్మమును ధరించుటయే. ఈ భావమునే మోతీలాల్ ఘోషగారు వెల్లడి చేసిరి. ఇట్టి చిత్తస్థైర్యము గుడిరినవారికి, మరణభాద యుండనేరదు. వారి ఆత్మ పరిపూర్ణ శాంతిలో నికలేబరమును విడిచిబోవును. మోతీలాల్ ఘోషగారి మరణమునకు విచారపడి ప్రయోజనము లేదు. వారి జీవిత రహస్యమును గ్రహించి, వారివలె దేశసేవకేయుట కెల్లరును ప్రయత్నించుట ధర్మము. ఏబది సంవత్సరముల నుండియు వీరికి అమృతబజారు పత్రికతో సంబంధము గలదు. అమృతబజారు పత్రికయొక్క పలుకుబడికిని, భృతికిని వీరే కారకులు. అమృతబజారు పత్రికకన్నను వార్తల సమృద్ధి విరివిగ ప్రచురించడి పత్రికలు గలవు. వివిధవిషయములగూర్చి ఎక్కువ సమాచారమును దెలుపును, పలువిధాల్లి సాయములను ప్రచురించడి పత్రికలు గలవు. కాని, అమృతబజారు పత్రికవలె, చెప్పుదలచిన సంగతులను ములభమగు భాషతోను, హృదయమును శోచింపజేసిపోయెడి హాస్యవిమర్శనముతోడను, సందర్భానుసార మగు చక్కని కథలతోను, విరాజిల్లడి పత్రిక హిందూదేశమున ప్రచురింపబడి ఇంగ్లీషు పత్రికలలో మరియొకటి గనుపించదు. ఈ పత్రిక ఎన్నిసార్లు లక్షికథలను జెప్పినను చెనువులకు తుమాహలము గలుగుచుండును. దేశభాషాపదములకు సైతము అంగభాషలో నిర్దుష్టదేశము గలిగించుట కీ పత్రిక కారణభూతి మయ్యెను.

ఇట్టి ప్రజానికేషము, మోతీలాల్ ఘోషగారి యందుగలదు. అధికారుల మండికములను వెల్లడి చేయుటలో అమృతబజారు పత్రిక పెట్టినదిలేదు. పోలేను అధికారులకు అమృతబజారు పత్రిక ఎప్పుడును ప్రాణసంకటముగ నుండెను. అధికారులకు మాలమే గాక, జాతీయోద్యమమును విడనాడి అధికారాభిమానము జూపిన హైందవ ప్రముఖులకు సైతము, అమృతబజారు పత్రిక ప్రక్కలలో ప్రేమమువలె నుండెను. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారివంటి పలుకుబడిగల నాయకుడు, పత్రికావిమర్శనమునకు తరుచుగ గురియగుచుండిరి. ప్రజల యభిమానమును, వారు కోల్పోవుట తలపించెను. మోతీలాల్ ఘోషగారు బహిరంగ సభలలో ముచ్చటించుకొన్నను, కాంగ్రెసు సభలలో గాని కాన్ఫరెన్సులలో గాని వక్తృత్వసామర్థ్యమును కనుబజపకున్నను, ఆరిని శరపరంపరలు అమృతబజారు పత్రికనుండి బయలుదేరి అన్నిదిక్కులనును దిగుసుచుండెను. మోతీలాల్ ఘోషగారి పట్టుదల

అసాధారణము. వీరు రాజకీయంగా, తమ ధర్మమును విడనాడెడి వారుగారు. అమృతబజారు పత్రిక మొదట బెంగాల్ భాషలో వెలువడుచుండెడిది. ప్రబలలో రాజకీయప్రబోధము గలిగించుచుండెడిది. దేశపాపత్రికలను కొనసాగ నిచ్చుచో తమ నిరంకుశత్వమునకు భంగము కలుగు నని దలచి, ఆ కాలమున లిట్టరు ప్రభువుగారు దేశభాషాపత్రికా శాసనమును నిర్మించెను. ఈ శాసనము దేశభాషాపత్రికల స్వాల్పత్వము నడుగంటజేసెను. అమృతబజారు పత్రికొప్పదనము తొలగె నని అధికారవర్గము సంతసింపబడంగిరి. కాని, మోతీలాల్ ఘోషగారు అట్టి సంతసమున కవకాశ మొసగరయిరి. ఒక రాత్రిలో అమృతబజారు పత్రికను ఆంగ్లభాషలో ప్రచురించి, అధికారులకు దిగ్భ్రమను గలుగజేసిరి. అప్పటినుండియు అమృతబజారు పత్రిక ఆంగ్లభాషలో వెలువడుచు, వంగదేశమునకే గాక హిందూదేశమున కంతకును ప్రబోధకరముగ నుండెను. కొంతకాలము జరిగిన మిమ్మట, దేశభాషాపత్రికా శాసనము తొలగింపబడినను, అమృతబజారు పత్రిక ఆంగ్లభాషలోనే ప్రచురింపబడుచుండెను. అమృతబజారు పత్రిక యను పదమునందలి అమృతశబ్దమునకు మోతీలాల్ ఘోషగారు రెండు అర్థములను సూచించెడివారు. అమృతమనన, హాలాహల మని కూడ యర్థముగలదు. న్యాయముగ ప్రవర్తించు ప్రజల జ్ఞేయమునకు పాటుబడెడివారిలకు అమృతబజారు పత్రికయొక్క హితవాక్యములు అమృతతుల్యముగ నుండును. నిరంకుశత్వమువహించి పృజల జ్ఞేయమునకు భంగము కలిగించెడివారికి అమృతబజారు పత్రిక చెలిపెడి హితవాక్యములు హాలాహలము వలె కఠినముగ దోచును.

మోతీలాల్ ఘోషగారి విమర్శనము ఎంత కఠినముగ నున్నను, అధికారులు సైతము దానిని తప్పుకనుచువును లోలోన సంతసించుచుండెవారు. ఎట్టివారికయినను కడుపుబ్బ నవ్వుపుట్టించుటచే, విమర్శ మెన్నడును విరసముగ కనుపించెడిదిగాను. ఇట్టి ప్రత్యేకప్రతిభ మోతీలాల్ ఘోషగారి యందువలె మరియొకరియందు గనుపించలేదు. మోతీలాల్ గారికి అధికారులచర్యలు వెగటుగ దోచినను, సార్వభౌముల కుటుంబమునకు వారు రాజభక్తిని వెల్లడితేయుచుండిరి. ఎవ్వరు సార్వభౌముడును, జాట్ల సార్వభౌముడును, ఈ దేశమునకు వచ్చియున్నపుడు, వారిలో మోతీలాల్ ఘోషగారు స్వయంభూత ముచ్చటించి ప్రజల కష్టవిఘ్నములను తితిపియుండిరి. ప్రజాసామాన్యముపై వీరి కభిమానముమెండు. దాక్షిణ్యస్థితివలనను మన్య జ్వరమువలనను, త్రాగుటకు పరిశుభ్రమగు నుడకము లభింపకుండుటవలనను, ప్రజలనుభవించెడి బాధలను వీరు ఎప్పుడోప్పుడు కనుల గట్టినటుల వర్ణించుచుండెరి. ప్రజల జాగ్రత్తమునకును, వ్యాధుల ప్రాబల్యమునకును గల అవినాభావ సంబంధమునుజూపి, దాక్షిణ్యము తొలగినగాని వ్యాధి బాధలనుండి ప్రజలు తప్పించుకొనజాలరని, వారు సంతతము పలుకుచుచుండిరి. కాని అధికారులు వారిమాటలను లక్ష్యపెట్టిక, పుండు ఒకచోటనుండిన నుంగును వేరొకచోట ప్రయోగించుటచే, దేశస్థితి చక్కబడుచుండెను. దేశస్థితి బాగుపడుట కందుచే, స్వరాజ్యస్థితియే తగిన ప్రతిక్రియయని మోతీలాల్ ఘోషగారు బలముగ నమృతముగలగు. ఆ నమృతమును వ్యాపింపజేయుటకు వీరు తమకే క్రింతనను వినియోగించిరి. మాట్లాడ సంస్కరణములను ఆటవస్తువునుజూచి స్వపరిపాలనమని భ్రమపండిన మితవాదుల చర్యలను, వీరు

కడునేర్పుతో విమర్శించుచుండిరి. ఇహలోకమున చోటులేకుండ జేసిన కన్వోక్షన్ కాంగ్రెసునందు మోతీలాల్ గారు చేరికబోయిరి. కాంగ్రెసునందు అన్ని పక్షములవారిని ప్రవేశము గలుగుటకు, మోతీలాల్ గారు మిగుల శ్రమపడిరి. వారిప్రయత్నములు తుదకు లక్ష్యంలో సఫలమయ్యెను. మాంటుఫర్లువిధానము ప్రచురింపబడినపిమ్మట సంస్కరణములనిరర్థకతను వారు స్పష్టముగ వెల్లడి చేసిరి. గాంధీమహాత్ముడు సహాయనిరాకరణోద్యమమును ప్రారంభించినపిమ్మట, మోతీలాల్ గారు గాంధీయద్యమమునకు విశేషముగ బోధించిరి. ఇటీవల మంచముపైనుండి లేవలేనిస్థితిలో నుండినపుడు సైతము, శాసనసభలలో బ్రవేశింపవలదని దేశీయులకు వీరు హితమును పంపియుండిరి. వీరికి రాజకీయవిషయములందేగాక మత విషయములందుగూడ శ్రద్ధగలదు. మోతీలాల్ గారు శ్రీ చైతన్యధర్మలగు వైష్ణవులు. మతసాఫిక్ విషయములలో, ప్రాచీన సాంప్రదాయములపై వీరి గాఢాభిమానము గలదు. వీరి యన్నగారగు శిశిరకుమార ఘోషగారు వైష్ణవ తత్వమును హృదయముజేసికొని, భగవద్భక్తితో కాలముగడిపిరి. మోతీలాల్ ఘోషగారికిగూడ అన్నగారి భక్తిశ్రద్ధ లలవడెను. మోతీలాల్ గారి బోలు దేశభక్తులు మరణించినను, వారు ఎల్లప్పుడును జీవించియేయుదురు. పృజల హృదయసేనులలో వారు నివసించియేయుదురు. స్వరాజ్య ప్రాప్తికై మోతీలాల్ గారు తమ జీవితమును ధారబోసిరి. వారి పృథ్వీములు వృధగా లేదు. స్వరాజ్యస్థితి దేశమునకు త్వరలో గలుగగలదు. మరణ మాసన్నమగుతేరి, దేశమునకు తాము ఇంకను సేవజేయగల తరుణమునందు తమను ఇహలోకమునుండి గొనిపోవుచున్నందులకు తమకు కష్టముగ నుండెని మోతీలాల్ గారు బలికరట. మోతీలాల్ గారి కార్యదీక్షా కత్పరత్వము నిందు వలన గ్రహింపవచ్చును. వీరిగలిగిన దుఃఖవేదనను తొలగించుటకు, పృజలుద్విగుణీకృత శక్తితో పాటుబడి స్వాతంత్ర్యము బడయుటయే ముఖ్యమార్గము. ఇందుకొరకు పృజలు నలిపెడి కృషి త్వరలో ఫలోన్ముఖమునకు వచ్చుటల మోతీలాల్ గారు అంతరిక్షమునుండి ఆకీర్షించెదరు గాక !

రాజప్రతినిధిగారి మామూలు సమాధానము

అయ్యదు బాధిగారి యుపన్యాసము విషయమై రాజప్రతినిధిగారింతకుపూర్వ మిచ్చిన సమాధానమున, నిన్నటిదినము సామాన్యశాసన సభలో నుపన్యసించుచు మరల చెలిపియుండిరి. భారతీయులు మరల్లిప్రాయపడి రని, వీరు సూచించిరి. భారతీయులందరను మరల్లిప్రాయపడి రని వాదసౌకర్యార్థ మంగీకరించినను, ఇట్టి యగ్నిసాయమే ఆంగ్లదేశమున సంభవము దట్టుటకు కారణమేమో తెలియకపోయెడి సమాసీయనుశంభుమునకు గూడ రాజప్రతినిధిగారి సమాధానము సమృజనముగ దోచలేదు. అయ్యదు బాధిగారి ప్రసంగము స్పష్టముగనున్నది. దానికి వెరుల్పమును సూచించుటకు నలనుపడదు. రేపు ఎల్లండి శాసనసభలో జరిగిన చర్చలలో ప్రభుత్వమువారిట్టి సమాధానమునే జరిపిన రని యూహించ వచ్చును. శాసనసభ్యు లింతటితో ప్రవృత్తమారవారు గూర్చి చేతులదూచుచుకొందురా, లేక స్వరాజ్యసంపాదనము కొరకు వేతాకమార్గము నవలంబించి, ఆత్మకారవమును నిలుపుకొనియెదరా?

దేశీయ వార్తలు

బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారు

కలకత్తా కార్పొరేషనువారి విచారము-అంత్యక్రియలు
హిందూమహమ్మదీయసంఘర్షణము - ఉద్యోగుల ఏర్పాటులు-వరసరద్దేవుములు
దాదాభాయి నారోజీగారి వర్ధంతి

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు

కడలూరు చెరసాలనుండి నిన్న వదలుట - నేడు చెన్నపురికి వచ్చుట
నేడే ఏలూరికి బయలుదేరనుండుట

ర్యాలిపంచాయతీ కేసు

అయిదుగురు ప్రముఖులకు కఠినశిక్షలు - రాజమండ్రి చెరసాలకు గొనిపోవుట
సమయముతుల నాగేశ్వరరావుగారు తుమాపణ నిచ్చుట

ఆత్మకూరిగోవిందాచార్యులుగారు

కడలూరునుండి వదలుట

శ్రీయత ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు గారిని నిన్న (5 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 1 గంటకు కడలూరు చెరసాలనుండి వదలి, వారిపుడు చెన్నపురికి వచ్చిరి. నేడు సాయంకాలము మెయిలులో బయలుదేరి ఏలూరు వెళ్లెదరు. వారికింకను ఆరోగ్యము సరిగాలేదు. వారు గోటాకు 3-4 వారంపండు మాత్రమే తిని తీరించుచున్నారు. భోజనము చేయుటలేదు.

బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారు.

కాలధర్మము నొందుట

కలకత్తా కార్పొరేషను కథ 5 వ తేదీని ప్రారంభము కాగానే బాబూ మోతీలాలుగారి మరణవార్తను అధ్యక్షుడు సభ్యులకు తెలిపెను. పత్రికానిర్వాహకులలో ఘోషగారి గృహస్థులు. కలకత్తా లోనే వీరి నివాసము నుండు. నేటియనాడుకులలో యున్నాడు. వెళ్ళుచున్నప్పుడు వీరితో కేసే గానించెను. ఘోషగారి మృతివలన భారతదేశమునకు గొప్పలూలు కలిగినది. అది అధ్యక్షుడు నుడివెను. చాలనుండి కవిమనరులుగూడ ఘోషగారి గుణగణముల వినుతించిరి. ఘోషగారి మరణమునకు కార్పొరేషనువారి రత్నంతో సహా క్రాంతి రక్త తీర్మాన మామోదింపబడెను. అంతటితో నే నాటిసభ సమావేశముగా వారించబడెను.

ఘోషగారి సంగ్రహచరిత్ర

బాబూ మోతీలాలుగారు 1845 లో జన్మమైరి. వారి స్వగ్రామము ఆమృతబాబు. ఘోషగారి తల్లిగారి పేరు సీతాదేవి. ఆమెను కట్టిపెట్టె కలిగినది. ఘోషగారు ఎనమండుకు రన్నదమ్ములు. వారిలో కిరణమూరబాబు 1868 లో అమృత బాబులో అమృతబాబుపత్నికను వంశభావలో మొదటి ప్రారంభించెను. 1872 లో సోదరులు కలకత్తాకు వచ్చిరి. అపుడు వారు పత్రికను ఆంగ్లభాషలోను వంశభావలోనుగూడ ప్రకటించిరి. పత్రికాకాపకము ఆకలలోనికి వచ్చిపెట్టుట ప్రతి నాంగ్లమున వారము కొకసారి ప్రకటింపసాగిరి. "విజ్ఞాన కేసే" టైంస్ లిల్ "ఆంధ్రో శ" వ పుస్తకము వికపత్రికగా మార్చిరి. కిరణమూర మోతీలాలుగారి కిద్దరును పత్రికను జాతీయపత్రికగానొనర్చి నిర్వహణముగావిర్వహించుచుండుటచే పత్రికాప్రభావము చాలమంది ప్రేమి. ఆస్థానము చని పోయినపిమ్మట మోతీలాలుగారి కంపొరేషన్లమును వహించిరి. వీరి ఎన్నడైనా (తె. నాటలెస్టి నెంటునున్నా) గారు మున్నగు పాశ్చాత్యులు పలువురు ఉద్యోగులు ను యితరులను నూడ ఘోషగారితో వాదమైతి కలిగించుండిరి. వారిచక్క వర్తి యువనాటగా భారతదేశమునకు వచ్చినపు డిదివరకు తెలియజరచుకొనక వారినందరినీ మోతీలాలుగారి కంపొరేషన్లములు లోలో మోతీలాలుగారి గొప్పతనం. మోతీలాలుగారి తమ్ముడు గోటాకు ఘోషగారును అన్న కుమారుడు పియ్యూర్వకాంతి ఘోషగారును పత్రికా నిర్వాహణమున పది ఏండ్లనుండి మోతీలాలుగారి యొద్ద కలిసియున్న యిప్పుడు పత్రికను నడుపుచున్నారు.

వరసరద్దేవు

5 వ తేదీ సాయంకాలమున ఘోషగారి దహనశర్మ జరిగినది. వెళ్ళువేలమంది ఘోషగారి కమితోనూడ స్మరణమున కేగిరి. దేశమునకు నానేర కొంత అవసరమైన సమయమున సర్వేశ్వరుడు నను గొనిపోవుచున్నాడని ఆశాసనదాయందు ఘోషగారు నుడివరి తెలిసినది.

హిందూమహమ్మదీయసంఘర్షణము

మూల్కాను

మూల్కానులో కొట్లాటలన 100 మందికి గాయములు కలిగెను. నగరద్వారములవద్ద పైకికలు కావలియున్నారు. ఇరవీ షాట్లనుండి రచ్చవారిని నగరములోనికి రానిచ్చుటలేదు. చాల నేమను రావించిరి.

తల్లినువరా అల్లురులు

తల్లినువరాలో (5 వ తేదీ తంజినాపు) యిప్పు డల్లురులు తల్లినువరా హిందువులకును మహమ్మదీయులకును ద్వేషము ప్రబలముగా నున్నది. చిన్న చిన్న పోట్లాట లక్కడక్కడ జరుగుచు నేరుచున్నది. మేజిస్ట్రేటు పోలీసు ఉద్యోగులు, సాయభ పోలీసులు మున్నగు వారందరు నింకను తల్లినువరాలోనే యున్నారు. దెబ్బలు తగిలిన వారి సంఖ్య (అందరును హిందువులే) పెరంపూరు వైద్యశాలలో నుంచిరి. హతుడైన వరకును రామకృష్ణమగారి కుమారుడు రామచరణ సాగారు నూడ వైద్యశాలలోనే యున్నారు. 5 వ తేదీ ఆదివారము వాడు వచ్చుడను నాతండ్రి దుకాణములో మార్కెటింగుడను మహమ్మదీయులు వచ్చి దుకాణాన్ని ఆక్రమించిరి. అపుడు మాజీ అధిని క్షీంనుడని వారిని ప్రార్థింపగా వారామెను నాడ కొట్టిరి. ఆమె చేతినిద గట్టిబెట్టుకొనితెను. ఆమెగూడ వైద్యశాలలో నున్నది. నేనుగూడ వోయి మహమ్మదీయులను చేతుకొనక నన్నుగూడ గొట్టిరి. రామచరణుగారు కప్పిరి. శివ పరిక్షచేసి తలపై కర్రలతో కొట్టుటచే రక్తకోశములు పగులుటవలన రామకృష్ణుడు చనిపోయెనని డాక్టరు తెలిపెను.

ఉద్యోగుల ప్రకటనము

హిందువులలో నొకడు చనిపోయెను. 58 గురికి గాయములు కలిగెను. వారిలో 10 వంది ప్రమాదకర మగునీటిలో నున్నారు. మహమ్మదీయుల కెవరిని గాయములు కలిగినట్లెంతవరకును తెలియలేదు. పెరంపూరునుండి జనము మేజిస్ట్రేటును పోలీసు నూపర్మంతును 200 కువాకుతో కొనిరి. కాపాడుచు తెలిపరలో నున్నా డని ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి.

దాదాభాయి నారోజీగారు

అఖిలభారత పితామహుడు

వర్ధంతి ఉత్సవము

అఖిలభారత పితామహుడును, స్వతాగ్ధానోభవమును ప్రారంభించినవారు నగు దాదాభాయి నారోజీగారి వర్ధంతి ఉత్సవము బొంబాయిలో 4 వ తేదీని జరుపబడెను.

కృష్ణానది అంత్యపుష్కరము:— గుంటూరు జిల్లాబింగోలు, చినకొండ, వరసారాపుపేటతాలూకాలో కలరావ్యాధి ప్రబలియున్నదని, బెజవాడకు కృష్ణా అంత్యపుష్కరమునకు వెళువారిలకు గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు హెచ్చరిక జేయుచున్నారు.

చింతాద్రిపేట సత్కాలక్షేపసభ- కాలక్షేపము:— ఈసభ మరల నిపుడు సరిగా నేర్పరుపబడెను. ఈ నెల 9 వ తేదీ కనివాళునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు పురుషోత్తమహాలు (98 ఆయామొదలికి, చింతాద్రిపేట) లో బ్రహ్మశ్రీ కళింగపాచార్యులుగారి (శ్రీరంగుడు) వల్ల "శ్రీకల్ప పరిణామ" కాలక్షేపము జరుపబడును.

ర్యాలిపంచాయతీ కేసు

5 గురు ప్రముఖులకు కఠినశిక్ష
బిరరు తుమాపణ చెప్పుట

ఈ కేసులో భనసంపన్నులును ప్రముఖులు నగు వెనుమత్తు త్తన వెంకట వరసంసారాబు (పంచాయతీ సంఘాధ్యక్షుడు) విన్నకోట వెంకట గత్తిం (కార్యదర్శి) గార్లకు చెరసాలనుగ నెలలు కఠిన శిక్ష యు చెరి 60 రూపాయలు జుర్మానా యను జుర్మానా చెల్లించనిచో మరి రెండునెలలు కఠినశిక్షయును నాకున బాపన్న (రాజోలు తాలూకా కార్పొరేషను సంఘాధ్యక్షుడు) : చిత్తపాయి శోభనాద్రిరాబు, సయ్యప రాబు రామగోపాలకృష్ణంరాబు (ఫిర్కాకాంతి నేనానాయకుడు) గార్లకు చెరి నెలలు కఠినశిక్షయును వేయబడెను. వారి క్షురులు వాదించలేదు. వైవాధ్యము జుర్మానా చెల్లించలేదు. వారి వైరును 6 వ తేదీని రాజమండ్రి సెంట్రలు బయలుకు తీసికొనివచ్చిరి.

సమయముతుల నాగేశ్వరరావుగారు

అరమూద్దాయి సమయముతుల నాగేశ్వరరావుగారు తుమాపణ చెప్పి 100 రూపాయలు జుర్మానా చెల్లించిరి. ఈ కేసు న్యూకోట్టిపేటలో సబుమేజిస్ట్రేటు కొమ్మిరెడ్డి : క్షీమరసింహంగారు విచారణచేసి తీర్పుచెప్పిరి. అని స్వకీయ విలేజురి కేసు రాజమండ్రినుండి తంజినాపురంపెను.

వరకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.

ఎక్స్‌ఛేంజి	
రాంకెల్లిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 1/2 పెన్నీలు	
రాంకెడిమాండు డ్రాఫ్టులు— 15 17/32 పెన్నీలు	
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 11/16 పెన్నీలు
రాంకెగ్రాఫిక్ రేటు	
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 27/32 పెన్నీలు	
అగ నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 1/32 పెన్నీలు	
కలకత్తా మార్కెటు	
కలకత్తా సెప్టెంబరు 5 మంగళవారము	
వర్తి—బ్రాగ్మయనైరుడు	రూ 5/12
డబ్బురు	888
రసోదాం	12/12
బాంబాయి— ఆంగ్లో ఇండియా	275
యస్. యల్. క్లెఫ్	8 6/8
హవురా	46

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌ఛేంజి, రాంకెల్లిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 19/32 పెన్నీలు
డిమాండుబిల్లులు—15 5/8 పెన్నీలు

బొంబాయి - మేరుమార్కెటు.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 4 సోమవారము	
సాయంకాల సుగునకి వాలాలభరణి య్యగిండివిభమున	
నిలచియుండెను.	రూ. డబ్బు.
అనామదాబాదు ఆధ్యాత్మ 80.0	ఇండియను బ్రిటింగు 302
బొంబాయి కాటక్ 1040	ఇండియ మాల్యా 592
బొంబాయి డెయింగు 1452	బోహిమాకు 2383
బెంటులు ఇండియా 4610	మ్యూరేటు 762
బెంటు 770	పెరలు 957
కొల్కాతా బొంబాయి 2140	పోనిట్సు 780
కరంజు 472	సింసెట్సు 710
కరంబాయి 2170	సాఫ్టు 210
డెనిడు 1970	వ్యుడేకి 4780
ఫజులబాయి 1210	స్వాసు 1100

ఇతర వార్తలు

తాతా స్ట్రాక్—రూ 810	
తాతా బిరసు అండు స్టీలు (ఆర్డినరి) 55	
" " (డిప్లొ) 198	
తాతా ఆయిలు మిల్సు—87 1/2	
నెల్లూలు బాంకీ—88	
తాతా బాంకీ—15	

మారకపు రేటు.

ఎక్స్‌ఛేంజి:— రాంకెల్లిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15
[19/82 పెన్నీలు
డిమాండుబిల్లులు—15 5/8 పెన్నీలు

Simplex Trading Co.,
Exporters and Importers
P. O. Madras

తేలికపాటి సముదాయం, పండిట్, ముద్రాను. ఆయుర్వేద వాగ్దానము. 41, ఆచారపుక్ నిధి ముద్రాను.

గు ర క బా గు న ం క్ష థ ము

పండిత మాలవ్యాగారికి ఉద్యోగులకు జరిగిన సంభాషణ

పంజాబు శాసనసభ్యుల ప్రకటనము

అమృతసరు-జలనువాలాబాగు బహిరంగసభలు

సర్దారుబహదరు మహతబుసింగుగారి కేసు విచారణ

అకాలీల సత్యాగ్రహము-పోలీసుల కార్యము

అకాలీల సత్యాగ్రహము

పోలీసుల నిరంకుశత్వము

3 వ తేదీ రాత్రి గురకబాగుదాని బయలుదేరిన అకాలీలలో మిగిలినవారినుండి పోలీసులు లాగివేసి మోటారు బండిలో పడవేసి అమృతసరుకు పంపివేసిరి. నివలమిటేరి గజెటు ఫ్లికలో ప్రకటించబడినదేమిటో పోలీసులు మేమియును బయట లేదు. వెంటనే అకాలీలలో సెక్యూరిటీ ఉంచెను. 4 వ తేదీ ఉదయమున గురుదాస్ ను పంపింపబడినది. అకాలీలు 100 మంది అమృతసరుకుండి గురకబాగుకు బయలుదేరిరి. వారు రాజసాస్మి దాటి 3 మైళ్లదూరము పోయిరి. అంతవరకు పోలీసులు వారిని నిరోధించలేదు. అకాలీలతో గూడ నున్న గుంపును మౌనము పిమ్మట చెదరగొట్టిరి. (ఆ. ప్రెస్సు)

అమృతసరు అకాలీలు

(4 వ తేదీ తిరిహార్)

పగలు 11-30 గంటలకు అమృతసరు అకాలీలు 100 మంది చుమన సింగుగారి నాయకత్వముక్రింద స్వచ్ఛందముగా ముగ్ధులై బయలుదేరిరి. వారితో ప్రజలు చాలమంది రాబోగా రావలదని నాయకులు వారించిరి. 100 మంది పోయి మాత్రము అకాలీలవెంట వెళ్లిరి. అదివరకే 2000 మంది వెళ్లి రాజసాస్మి వద్ద వుండిరి. చివరకు యొద్ద అనగా సింగు అకాలీలను కొట్టిన ఫలమునకు 1 1/2 మైళ్ల దూరమున పోలీసులు సన్నద్ధులై. 25 మంది పోలీసులతో తాసిల్దారు దారి కడ్డనించెను. అకాలీలు వారిని చూచి అటువే కూర్చుండి ధైర్యమును పాడసాగిరి. తాసిల్దారు అకాలీలాయకునితో మాటలాడ సాగెను.

సాయంకాలము 4 గంటలకు పోలీసులు అకాలీలవై బడి కొట్టి వారిని జైలుపట్టుకొని లాగి గోతులలో పడవేసిరి. మరలెచి కూర్చుండ బోయిన వారి కుత్తులను లట్టాకర్రలవలతో దబాయించి తేనెపండ్ల వేసిరి. నలుగురు అకాలీలకు బలమగు దెబ్బలు తగిలెను. 4.45 వేళ పోలీసు అసిస్టెంటు నూపర్నెంటు లోబనుగారు మరికొంత మంది పోలీసులతో వచ్చిరి. పోలీసులు దెబ్బలు కొట్టుటను మానివేసిన మరికొంత సేవలకి పండిత మహతబుసింగు మాలవ్యాగారుగూడ సహజీవి వచ్చిరి.

కాంగ్రెసు నాయకులు లాలా భువందా, లాలా రుచిరాం, మాలికులాఖాను, మహమ్మదమర్షిఖాన్లు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి లాలా భనరాజుగారు సహజీవి వచ్చిరి. పండిత మాలవ్యాగారు గాయములు తగిలినవారి నందరిని చూచి వచ్చిరి. దెబ్బలు తగిని గోతులలో పడియున్న అకాలీలు 5.30 కు లేచి మరల రోడ్డుమీదకువచ్చి పోలీసుల కెదురుగ నలుగురు నలుగురు కొకపంక్తిగా కూర్చుండిరి. వహకురు, సతనం అనుభక్తి కీర్తనలు పాడసాగిరి.

పండిత మాలవ్యాగారి ఆక్షేపణము

పోలీసు అసిస్టెంటు నూపర్నెంటు కాబు, సి. వి. డి. నూపర్నెంటు స్పీకుగార్లను పండిత మహతబుసింగు మాలవ్యాగారికి నలుగురు సంభాషణ జరిగెను.

మా అకాలీలు దౌర్జన్యమును చూపనపుడు మీరు వారి నెందులకు కొట్టుచున్నాడు?

లోబనుగారు- వారు శాసనమును ధిక్కరించినపుడు అస సరమకు బలిమిని చూపి వెదల నడచుటకంటే చూడగిన దేమున్నది.

మా-మిత్రులను 6 బలిమినిమాత్రమే చూపుచున్నారా! అకాలీలకు తగిలిన దెబ్బలను నేనిచటను అమృతసరు వైద్యశాలలలోను కూడ చూచితిని. (వేలైన కదలని ఆహింసాపథుల నిట్టి దెబ్బలు కొట్టుట మానవత్వముమా?)

లో- నా కది యిద్దములేను గాని మా గొంతులములేను.

మా-వారిని కొట్టుకుంటేనే మీరు వారిని ఏనిరోధించ గూడదు? దౌర్జన్య మొనరింపని వారిని కొట్టుకుంటే వదలవలెను. మహాంతు కేమైన నష్టము కలిగినచో నతడు న్యాయస్థానమునకు పోవలెను.

స్థి- అకాలీలు న్యాయస్థానముల అధికారము నొప్పుకొనరు.

మా-వా నొప్పుకొనవచ్చును శిక్షలను వేసి వారిని శారాగ్రహములకు పంపుట లేదా! తీర్పుచెప్పి వారిసొత్తును వేలట వేయట లేదా! ఇక్కడ జరుగుచున్న దిద్దానము చాల సక్రమమని ఆక్షేపించట పొందనగు నామృతసరుమై యున్నది. గమ్యము స్వయముగా నిరూపింపబడినది చూడవలెను.

స్థి- గమ్యము తెలియక విజృంభింపరా!

మా- ఆనంగతులు నాకు తెలియవు.

ఈ సంభాషణము జరిగినపిమ్మట రాత్రి 8 గంటలకు టను మాలవ్యాగారు రెంటు నే యుండిరి. మరల పోలీసులు దౌర్జన్య మొనరింపవలెనని మాలవ్యాగారు రుపును వెల్లిపొయిరి. మాలవ్యాగారు వెళ్లగానే పోలీసులు లాటుగారి నాయకత్వముక్రింద పోరాటగా అకాలీలవై బడి కొట్టి వారిని నిశ్చతోనింపిన గుంటలో బడవేసిరి. మరికొంతసేపటి కాగుంటలో పడియున్నవారి నే జరిరగొట్టిరి. ఇతరప్రజలను కూడ పోలీసులుకొట్టిరి. ఒక అంబులెన్సుకారు, డ్రైవరును గూడ కొట్టిరి. అతనికి గట్టిదెబ్బలు తగిలెను. ఒక అకాలీ కట్టుకొనిన బట్టలను యింకొకని జేబులో నున్న రెండు రూపాయలను తీసికొని పోయిరి. ప్రాసెసరు కుచిరామగారికి నీపుమిద, దెబ్బ తగిలెను.

సిక్కు మితవాదులసభ

ప్రధాన ఖాల్సా దివానువారి ఏర్పాటుప్రకారము సిక్కు మితవాదులసభ జరిగినది. ఈ సభవారు అకాలీలపట్ల సానుభూతిని చూపుచున్నారు. పోలీసుల క్రూరకృత్యముల నిరసింపుచున్నారనుతీర్మాక మామోదంబుడెను. నిష్పంధసభ్యుని మానవతల ననిగవ్వరుకును రాజ్యవతినిగిని తంజివారల నందిరి.

జలినువాలాబాగుసభ

జలినువాలాబాగులో 700 మంది సమావేశమైరి. అకాలీలపట్ల సానుభూతిని చూపుచు (సభ్యులచర్యల నిరసింపుచు తీర్మాక మామోదంబుడెను. చందాలపట్టిక (పారంభింపబడెను. మహమ్మదీయులుగూడ అకాలీలతో చేరి తమ సానుభూతిని చూపవలె నని సభవారు కోరిరి. (స్వరాజ్య)

శాసనసభ్యుల ప్రకటనము

గురకబాగు విషయములను స్వయముగా చూచుటకు పంజాబు శాసనసభ్యులకు సర్దారు సంగతు సింగు, బావాహరదతు సింగు వేడిగాల్ల అమృతసరుకు వెళ్లి అచట నుండి ఫలికల కిటుల వ్రాసిరి.

“దొరతనమువారు వెంటనే యీసభ్యుని నిలిపివేయవలెను. అతివాదులు మితవాదులు నగు సిక్కు నాయకులు వెంటనే వచ్చి సమాధానమును కలగజేయ వచ్చు చాలవిషయ నితి ఏర్పరును. మేము అమృతసరు డిప్టీ కమిషనరుతో మాటలాడితిమి. అకాలీలపట్ల వారు సత్యాగ్రహమును మానినగాని ప్రకారం నితి కరకాళము లేదని ఆడు తెలిపెను. చెజనాలలో నున్న సర్దారు మెహబూబు సింగుగారిని సందర్శించ ననుమతి నిచ్చుని కోరగా నతడు నిరాకరించెను. అకాలీలు ను పోలీసులు కొట్టుకొన్నారని” శాసనసభ్యులు వ్రాసిరి.

సర్దారుమహతబుసింగుగారి కేసు

ప్రతిభక్త సంఘాభ్యుత్థుడగు సర్దారుబహదరు మహతబు సింగుగారివైనను సంఘసభ్యులలో 8 గురివైనను లేబడిన కేసులో ముద్దాయిలపక్షమున పండిత మాలవ్యాగారు వాదించెదరు. ఈ కేసు 4 వ తేదీని అమృతసరు జిల్లా కే. జస్టిస్ కోర్టులో విచారణ జరిగినది. పండిత మాలవ్యాగారుకు మరి వెళ్లక-మందియును కోర్టుకు వచ్చిరి. ముద్దాయిలు వాదించలేదు. ముద్దాయిలు అసహాయులుగా కారుగావున వారు వాదించ వచ్చునా లేదా అనువిషయమును గుర్చి న్యాయవాదులతో వాలోచించుటకు కొంత గడువియ్యవలెనని సర్దారు మహతబు సింగుగారు కోరగా ఆవాడు విచారణ నిలిపి వరుదాడు (5 వ తేదీ) విచారణ చేపడవని మేజస్ట్రేటు నవాబు అజమహజుఖాను గారు తెలిపిరి.

క్షమాపణ

అకాలీలలో ముగ్గురు క్షమాపణ చెప్పగా వారిని క్షమింపవలెనని.

78 గురిపై కేసు

78 మంది అకాలీలను 6 తెగలుగా వేసి ఆరుతెగలవైని ఆరుకేసులు తెచ్చిరి. వారు మహాంతు లోటలో చెట్లు నరికిరిని ఫిర్యాదీలనాడులు చెప్పిరి. వాయివా వేయబడెను.

శుద్ధ ఖద్దరు

అంగలూరులో తయారయ్యే యావత్తు ఖద్దరు గుడివాడలో నున్న శ్రీ స్వదేశీవస్తునిలయం వారి వద్ద మాత్రమే దొరుకును గావున ఆంధ్రరాష్ట్రములో నున్న వర్తకులు గాని అభిమానులు గాని వైవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

సత్య వత్సు పాఖ్యానము

శేక

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహత్తు. ఇందు శ్రీశైలమహిమగూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుముట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన బాతకుల కొక వద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రతి కా కా ర్యా ల య ము,

7, తిరువెట్టిపాళె, వడరాను.

ప్రకటన

క్రొత్త క్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల

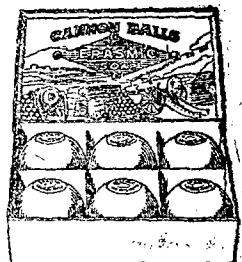
సామానులు మేలైనవి. ధరలు సరసము. వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేది. వి. వీరాసామినాయుడు అందుకో, నరసారావువేట.

కావలెను

రాజ్యప్రతి మునిసిపాలిటీకి చేరిన మధ్యమతరగతి పాఠశాలకు డి. ఏ. ఎల్. టి కరీకులో చేరిన ఒక యువకుడు ప్రధానోపాధ్యాయ పదవికి 1-10-22 తేదీ నుండి కావలెను. జీతము నెల 1కి రు 70-2-90 లు చొప్పున యివ్వబడును. యోగ్యతాపత్రికలతో సహా దరఖాస్తును 15-9-22 లోపున ఈడిగున చేవ్రాలు చేసిన అభ్యర్థులగారికి పంపుకొనవలెను.

తాడిపత్రి } ఎం. పి. రంగప్ప
16-8-22 } చేర్కూర్

ERASMIC

ఎరాస్మిక్ సువాసన సబ్బు

ఈ సబ్బు మనుష్యులకు దుఃఖములను పోగొట్టి, ముఖముల నిచ్చును. చూచుట కందముగ నుండును. సువాసను అసమానమైనది. (డి) దీనినివాడు వారి సుఖము విశేషము ఇట్టి సబ్బులను జూచి మోసపోకండి. అన్ని స్థలములలో విక్రయించుబడును.

విశ్వాస పరిశీలనము.

[మాగల్లెలు కె. గాంధీ.]

“స్వరాజ్యమును బడయుటకు బయల్పడెదమనెనెంత భయపడుచున్నాడు!”

కొలదినిననుల క్రితము ఆపాదము స్వకము కద్దరు ఉడుపులను బాల్మిసకొందరుయునకులు ఒకవిద్యార్థిగుంపునుండిచేరి తనబండికి సమీపముననుండి పోలిపోవుచుండగా, వైవాగ్యము నొకపాకీవాడు, పరిహాసపూర్వకముగఁ జెరికెను. ఈకావ్యము చేత బడినవాడు కొందరు యువకులు. ఈగుంపులంతయు మొత్తమునాడ దెబ్బ దియ్యెనుమంది యుండిరి. వీరిలో సత్యాగ్రహశ్రమసభ్యులు కొందరును, శేతపరిశ్రమ శ్రేయ్యకొనుటకు వివిధరాష్ట్రములనుండి బంపబడిన విద్యార్థులను నుండిరి. అహమ్మదాబాదు దూదియంత్రములు, వానిలోని వనిముట్లు, అవి పనిచేయు విధము, అన్నిటినిమాచిత్రముని వీరు అహమ్మదాబాదుకు వెళ్లియుండిరి. నాలుగు నేతలుసాక్షివల్లభ ముల్లుందు మిల్లులోకాలింపి పాతంకాలము ఆశ్రమమునకు తిరిగివచ్చుచుండిరి. దారిలో పాకీబండికన్పించెను. ఆ పాకీబండిని ఒక ఎద్దు లాగుచుండెను. పాకీవాడొకడు తోలుచుండెను. ఆశుద్ధముకలన చాల కడుగాలి కొట్టుచుండెను. గుంపులో ముందుండినవారు కొందరు ఈయనవ్యూహము వాసము తప్పించుకొనవలెనని పరుగెత్త ప్రయత్నించగా వైస యుదహరింపబడిన పరిహాసపువాక్యము లుండుట యయ్యెను.

తెనుకవచ్చుచుండిన యితర పెద్దమనుష్యులకును ఆముక్క వినిపించెను. పాకీబండి చక్ర మొంటి అడ్డకొయ్యవదిలి క్రిందపడుటయందెను. చక్రమును సరిగా నుంచుటకు బండివాడుపోరాడుచుండెను. అతనికి సహాయముచేయుట కింకొకడుండెనుగాని బండినిడుగకు అశుద్ధము క్రిక్కిరియించుటచేత, వారిద్దరు ప్రయత్నించినను, వారిశక్తికి మించినదిగ కన్పించెను. అంతియగాక, వీరు తమశక్తి నుపయోగించుకొని, బండితలక్రిందులై యశుద్ధమంతయు క్రిందరస్మాదిదపడి, వారిరువురకును గాయములై, సాక్షాత్తుననుగడ యుండెను. ఈ యువజన బృందము దీనినంతయు బరిశీలించుచుండెను. వీరిలోనొకరు పాకీబండివానినద్దకునొచ్చి యిట్లు జెరికెను: “అమ్మా, నీవన్నట్లు, మేమందఱము స్వరాజ్యమును గంపాదించ నుద్దమించిన మాటనిజమే మేము నీకు సహాయముచేయుటకు సంసిద్ధులముగ నున్నాము. వివిధముగ నున్న సహాయముచేయుచుంటినో, ఆకుగము.” “అభ్యంతరమేమి అయ్యెలారా, ఎందుచేది యిరువురు కొంచెము వైకిలేవనైతిన, చక్రము యథాస్థానము నాగ్రమించుకొనెను.” అని బండివాడు బయలుపెట్టెను. అందఱును “అట్లే” యని ఒక్కమారు కేకవేసి చొక్కాలచేతులనువైకి తడుచుకొని, ఆశుద్ధమునకుగాని, దుర్మనకుగాని జంకక వెంటనే పాకీవాని సాయమునకు బానుకొనిరి.

కాని అంతమాత్రమున సులభముగ జరుగునా? ఒక్కసారి గ నింతమందికలసి పనిచేయుటకు అనకాళము లేకుండెను. ఇందరును ఒక్కమారు బయలు నుపయోగించుటకు వీలు లేకుండెను. మిగిలిన వారందఱు చేతులు కట్టుకొని ఊరకనిలుచుకొని యాయమాత్రముండవలసినచేసెను. మొదట బరుగెత్తిపోయినవారనుతాము అస్పృశ్యుడను నాచీబండివాని కేమూత్రమును సహాయముజేయక పారిపోవుట యమానుషమునని తలంచుచు మరలరచ్చి బండిదగ్గ నలుచుబడిరి.

అన్ని రాష్ట్రములనుండివచ్చిన యాదృష్టవాండ్లు గుజరాతులోని యాచీబ అస్పృశ్యపాకీవానితో కలసి వానిబండిచక్రమును సరిగావెట్టుచుండుటకు కనిపెట్టెను, ఎవరి కాశ్చర్యము కలుగకుండును? అందులోను మరలత యాశ్చర్యకరమైన, యద్భుతమైనది మరొకటి గలదు. వీరిలో, ఈ యాత్రాకావ్యములగు యువకులలో, నొక మద్రాస్ ప్రావీణుడుగూడ నుండెను.

ఉత్తరంగము యాత్రాయాత్రముల దృష్టిగాకర్షించుచుండునా? విధిగా ననేకులు నడచుచుండిరి. ఆ కేళబండ్లు పోవుచుండెను. కద్దరు ఉడుపులతో నడచుచుండిన యొకబాటసారి “మనము ఆంతర్యజాలను స్పృశించుటకు వెనుదిరుగుదదని యచోడుదాదేశించియుండలేదా” యని పలికెను. మరియొక పెద్దయనిషి కాలిమొదలు తలవరకు విచేతపు తళుకు వెనుకబలా నుండెను.

“ఉన్నత తరగతి” వాడు కాబోలు! ఆత నే మనెనో చూడుడు: “బేరా! ఈ దర్జునుకు అంతర్యజాను వారి పట్టుకొనితంటాలు వెట్టుచు వారిని వెట్టివారిడను చేయుచున్నాడు. వాడే మునిసిపాలిటీకి పరుగెత్తి తన చక్రమును సరిగా వెట్టుటకు తగినంతమంది మనష్యుల నచ్చేరునుండి మీ పిఠాచుక వచ్చుకొన గూడదా?” మంటలో తగుల్కొనిన యిండ్లను చల్లార్చుటకు “పైరుట్టేమను”ల వద్ద “పైరుట్టేమను”లన్నట్లు అశుద్ధపు బండ్లను సరిచేయుటకు మునిసిపాలిటీ కద్ద యిరువదివారుగు గంటలును కొందరు తయారగు నిలువడి యుండునని యాత్రకు తలచినవా! “మన యాత్మతరగతి” పెద్దమనుష్యుని సంక నాచి తనమెట్లున్నను, ఒక విషయము మాత్రము ఆలోచింపలేని యున్నది. మునిసిపాలిటీకద్ద కొందరిని సిద్ధముగా నేల

సెప్టెంబరు నెల 8 వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున
రాజరాజన రేంద్ర పట్టాభిషేక నవశతాబ్దివర్ధంతి నభయును,
పాచీన వస్తు ప్రదర్శనమును,
శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, యం. ఏ.,
గారి యాజమాన్యమున జరుగును. కావున నాంధ్ర భాషాభిమానులు నెల్లరు విచ్చేయ బ్రార్థితులు,

యువగుడడు? ని కృష్ణ మగు నేర్పాటుల వలన ను ఏర్పాటు లేమి వలన ను జరిగెడి నపుమే యపరిమితముగాని నిష్పాటుకొనటవలన ప్రాణాన్వయం తయ్యుండదు. ఈ యశుద్ధపు పాకీబండ్లను లాగుటకు ముగ్గురికి స్థి యెట్లను కట్టుటకన్న భయంకరాకృతియైనను, గడబిడ చేయగలిగె యైనను, అపనికి మోటారు ఎంజనులను వెట్టినను ఒకవిధముగ వనస్సును సమాధానపరచుకొనవచ్చును. కాని నేను ముఖ్యవిషయమునుండి తప్పించితిని. వీనినన్నిటిని మన స్వరాజ్యకావనసభలు పరిష్కరింపవలెను.

మన రాముని పాకీబండినిగూర్చి మరల చూతము. ఇంతమంది మోటుబలము నుపయోగించినను నుపయోగము లేకపోయెను. పరిగరములలో మేదలయిండ్లను వెల్లి కొందరు కట్టలకట్టు కవచ్చి వానితో చక్రమును సరిగావెట్టి బండిని నెమ్మదిగ నడిపింపజేసిరి. వీధిలోనివారు చిత్రపులవలె నిలువబడి చూచుచు మధ్యమధ్య వినిోదముగ ‘గాంధీ నేన’ యని యనుకొనుచుండిరి. మన యువజన బృందము రాముని కద్ద సెలవుపుచ్చుకొని కాలానేతులు మార్గమధ్యమున ప్రవహించెడి సుబర్బత్తిని జలమునందు కడకు కొనవలెనని నడచిరి. స్వరాజ్యసంక్షేమము రామునికి సయిత ముండె నను నాలోచన వారి కానందము గలిగించెను. ఆయానందమునకు మోతేకుండెను. తామంతరు పూర్వమే పడిన ప్రయాసయంతయు ఈ యానందము ముందు అదృశ్యమయ్యెను.

ఆనందమొదలు కందడు? ఆరాముడే దైత్యము తెచ్చుకొని ఈ కుట్టవాండ్రనే “అయ్యలారా, మీరు స్వరాజ్యము కావలెను కాని యీ యశుద్ధమును మాత్రము కలుగజేయవలె” దని యడుగువచ్చును. రాముని ఒకప్ప అతని త్యాగము, అనేకుల దుశ్చాస్రముల యాపుమాద గలిగినట్టిది. వారు కలుగజేసినట్టి యశుద్ధమును రామును తిసిగొనవోన ప్రయత్నించుచుండ, అతనికి సాయుడడి అతని కష్టములకు నివారించ వలెనక చూచుచుండుట యెట్లు?

చదువరి, నేను వర్ణించిన వై చిన్నికథ స్వరాజ్య ప్రవేశించుముగన్ను దోతేదో నీవేక్రియాలోచించుకొనుము. ఇట్టి స్వరాజ్యమును ప్రపంచమున నొకరు మరొకరి కొనగనవచ్చులా? లేదు. స్వరాజ్యము బహిర్గతమైగదిగాదు. అని కృత్తలస్వప్రయత్నమువై సాధారపడియుండును. ఎగుఇండియా.

ఇండియాకొ బ్యాంకు:— ఆగస్టు 31 తో ఆంత్యము యొడి మాసమునకుఁబొందియున్నబ్యాంకి కృతకారము లీక్రిందివిధముగ నున్నవి.

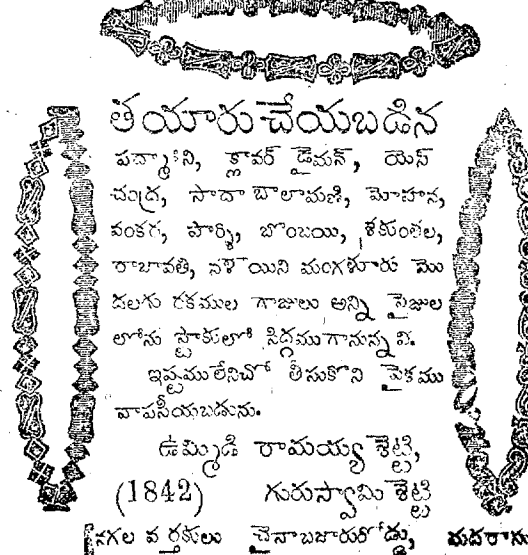
ఇచ్చివేసిన మూలధనము	1273280 0-0
రిజర్వఫండు	550000 0-0
డెపాజిట్లు	6224580 0-10
బిల్లులు	1289034 5-1
చిల్లరలు	177147 3-7
మొత్తము	9514139 9-6
నిలువ	
ఇస్కెయ్ మొట్టు	7179149 13-5
బ్యాంకియల్లు	119866 14-5
డెడెస్టాక్	44012 12-11
సహాయకావలసిన బిల్లులు	1289034 5-1
చిల్లరలు	41991 1-2
నిలువరొక్కము	840584 10-8
మొత్తము	9514139 9-6

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 6-వ తేది బుధవారము.

(1) ధాన్యములు			
జనియము	బా 1-కి రు 56 మొదలు 63 వఱకు		
బియ్యము	బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.
కుసుమ తెనాలిని	ప 45 x లని	రు 13.0-0	13.8-0
నెల్లూరిని	„ డిటా	„ 15.8-0	16.0-0
డిల్లీని	„ డిటా	„ 16.0-0	17.0-0
రాగులు	రు. 164 బస్తా 1-కి	„	10.8-0
శువులు	„	„ 24.0-0	25.0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1-కి 195 రు.	రు 13.8-0	15.0-0
సెనలు	„ డిటా	„ 14.0-0	15.0-0
సెనలు	„ డిటా	„ 14.8-0	15.0-0
మినుములు	„ డిటా	„ 15.8-0	17.0-0
ఉలము	„ డిటా 164	„ 10.8-0	11.8-0
(3) నూనె వస్తువులు			
శువులు మానె బా 1-కి	రు 180.0-0	185.0-0	
నెయ్యి మా 1-కి	„ 18.0-0	22.0-0	
కొండాపురం వేరు నెనగజప్పు బా 1-కి	రు 58.0-0	59.0-0	
యితరవదేశము	„	54.0-0	56.0-0
వేరు నెనూనె గానగ బా 1-కి	రు 125 మి. నెనూనె 120		
అమడము నూనె బా 1-కి	రు 122.0-0		
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చా. ఉపనపు బా 1-కి	రు 140		
చూరపనపు	„	రు 108-110	
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 98.0-0	119.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి	రు 50, 55		
కాశహస్తీ పాయకట్టు	„	రు 70, 75	
తెల్లము బా 1-కి	రు 48.0-0	52.9-0	
చింతపండు సాలిని బా 1-కి	రు 38.8-0	42.0-0	
„ క్రొత్తని బా 1-కి	రు 52.8-0	59.8-0	
(5) ఇనుము			
పట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 85.0-0	86.0-0	
చదరం	„	86.0-0	87.0-0
రథండు	„	85.0-0	86.0-0
(6) లోహములు			
వెండి 100 ములంగు	రు 92.0-0		
బంగారము, తులము 1-కి	రు 26.8-0		
నవరను 1-కి	రు 16.15.0		
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 820.0-0		
రాగి డిటా	రు 350.0-0		
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 46.0-0		
(7) రంగులు			
సింహంచూర్పు 20 డిగ్రీలు అంశకు పీసా	రు 95.0-0		
డిటా 16 డిటా	రు 80.0-0		
తొట్టి క్రిష్ణడు 20 డిగ్రీలు	రు 100.0-0		

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన
పద్మాని, క్లావ్ డైమన్, యెస్
చంద్ర, సాదా బొలామణి, మోహన్,
వంకర్, పార్థి, బొంబాయి, శేతుంజల,
రాజావతి, వర్ణయిని మంగళూరు మొ
దలగు రకముల గజాలు అన్ని వైభవ
లోను ప్రాకటా సిద్ధముగానున్నవి.
ఇష్టములేనిచో తినుకొని వైకము
వాపసియబడును.
ఉమ్మడి రామయ్య శ్రేణి,
(1842) గురుస్వామి శ్రేణి
నగల వర్తకులు చైవాబాదోడ్డు మదరాసు.

వడిగట్టని జలమును పానమునకు తగినది కాదు

అనేక అపాయకరమైన వ్యాధులనుండి తప్పించుకొనుటకై ప్రతిగృహమునందును ఒక నమ్మకమైన ఫిల్టరు (వడియగట్టు పాత్ర) యుండుట ముఖ్యము.

గృహమునకు, ప్రయాణికులకు, సంస్థానములకు తగినవి మా యొద్ద సిద్ధముగనున్నవి. దయచేసి మా మాపులో విచారింపుడు.

డబ్ల్యు. ఇ. స్మిత్ అండుకో., (లిమిటెడ్) ఉదకమండలం, మద్రాసు

W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

పూర్ణిమ

A Tragedy?

కష్టాంతనాటకము!!

కొత్తనాటకము!!

పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారిచే వ్రాయబడినది.

పూర్ణిమాపర్వదినమున రాజస్థాన క్షత్రియ కులపతంసు లగు భట్టి వరాహరాజేంద్రులు వియ్యమునకై వివాహము చేసికొని వారసిలుట. పరిణయకర్తృమునకు మాటు భవంకరహత్య. వైవాహికతీర్థముల క్రింద ఘోరమారణములు, భట్టి రాజేంద్రుని చిత్రవధము. పెండ్లికొడుకు దేవరాజుసంఘ మరణమునుండి పాతిపోవుట, పురోహిత దంపతు లాతనికి కరణ మిచ్చుట, అడవిదొంగల బిడారు, సర్వస్వమును కోల్పోయిన రాజబాలకుడు దొంగలదొర యగుట, పురోహిత దంపతు లొక్క గోతర బూడ్చి పెట్టబడుట, కారదాదేవి సహగతునము, సర్వమంగళాంధర్వవివాహము, రక్తశర్మణములు, వ్రాయుటకు సాధ్యముకాని యెన్నెన్నో విచిత్రాంతములు, పాత్రప్రకృతి వర్ణనావైచిత్ర్యము, ఈశ్వరకరుణా విశేషము, ప్రపంచవైఖరి, మనుష్యవాంఛానిశ్చలత్వము, విధిబలిష్టత, నరజీవితపరమార్థము, చదివినంతమాత్రమున నొడలు జలదరించునటులు, మనసుద్రవీభూత మగునటులు, కన్నులు ధారాళముగ, బ్రహ్మాంతునటులు, అహంభార విచ్ఛేదన మగునటులు, ప్రాపంచిక లంఘన తనదలి మనస్సును బూర్వముగ నిశ్చరార్థము నొనర్చుటకు దృఢసంకల్పము కలుగునటులు రచింపబడిన నాటకరాజము.

వలయువారు:—

పానుగంటి రాజారావు,

పి తా పు రం. (గోదావరి జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

(290)

సిద్ధమకరధ్వజ (వైషణ్యత్వావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదపథములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూర, వచ్చు కర్పూరము మొదలగు విలువల ద్రవ్యములు చేరియున్నది. వైశ్రంధముగాని యోగము ప్రకారము నిర్మింపఁగల మాత్ర యయినచేయబడియున్నది.

కోశ స్వేచ్ఛాచరణిహారోః పకదాచిద్విధవ్యతే । మేధాయోః కాంతిజననః కామోద్దీపనకృష్ణహారోః ॥

బుద్ధిని, ఆయుర్వైశ్రాంతిమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినీయును. హేమ్యుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దీపనము చేయును. అతిమూత్రము, క్షయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయరతులగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందుతో బంపబడును. వెల 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఛార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవారి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే వ్రాపింపబడినది.

19 హరిన్ గోడ్డు హంటురోడు, మద్రాసు.

విష్టమకర సియారుచేయబడిన కాశ్మీరీ హేమ్యధనులకు పుష్టినిచ్చు. కాటలూగు శిచితముగా పంపబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోవును.

- బ్రాంచీలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరునల్కేణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి, (3) 405, టంకశాలపేడి, మద్రాసు.

త్వరవనుడు. వెల సులభము. ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(31) బోధకాలు సంహరిణి:—ఎంతకాలమునుండియున్న క్షీణదశలోనున్నవైనను వారమురోజులలో గుణము కలుగుచి. శాస్త్రమంటులు, నీరు వారించుటయుగాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థంబై కనులములలో ప్రకాశించును. 15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిని తేభ కంఠీరవము. చిట్టిభిరంగి, పల్లిక, బగ్గెలోనగు సవాయిలున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహవ్రణములు, కుక్కపైము మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము రోజులలో నివారణజేసి బలము, శరీరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. ఇచ్చాపత్త్యం. వెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 8-4-0.

(90) సర్వవిధ శ్మశ్మోగంజీవిలేహము. జీర్ణించిన పత్తి, తిలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు శ్మశ్మనగు. మూత్రము స్వల్పముగాని, బోట్టుబాట్లుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు తగ్గి రక్తపుష్టి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కలుగించును. ఇచ్చాపత్త్యం. డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహావ్రణపాశీరసము (అను అపైదశ క్షుప్తరోగసంహారిణి) వెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పొడలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతిచేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, వగైరాలు లావై ఎర్రబారి సవా తిమ్మెరలుగా నుండుట, మేహనీరు, అంగర్రణములు వగైరాలు పరమానధము. వెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, శ్వాసకాసులు, దగ్గు, వగర్పు, తిమ్మెరము, మొల కేమ్యవ్యాధులకు బ్రహ్మత్రయము, 8 పూటలలోకఫమును వారించి వెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును. గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు.

కె. వి. ఆచారి, K. V. Achari Ayurveda unani Doctor. ఆయుర్వేద యూనాని డాక్టరు.

ముఖ్య గవనింపు (2942)

మోగ్యతాపత్రములు

(8) లెనాకెన్ సిటీసయదు దుర్గా మెడ్డిగడ్డ హాలువారి ట్రానిక్ గుళికలను సేవించుటవలన రాజకీయ అనుభావములు సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 నెలలనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలానుభముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు.

డోరాథూన్ } బ్రిక్ కిపోర్ 28-8-19

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తసీమరిన రక్తముయొక్క వర్ణములను శోధించుట వలన రక్తమున గాంధీనది. ఫర 1-10-0 ఇండియా సికోకాసంగు ఎన్వ్యూకై నను తపాలాఖర్చు తోచుటగా పంపబడును. (2973)

విలాసము సి. డి. సావంత్

కెం 144 పనసవాడీ, బొంబాయి

మలయచందనము

గనేరియా

అనుభవము లేదు. పిచికారితో మలయచందనము ఎటువైపు, వెలుపు, పచ్చ, అనుభవము విధముల నున్నాడో మలయచందనము పూటలలో మున్నును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజకీయము. (1251) డబ్బీ 1: వెల 2-4-0

గండర్వ పార్సీ, రామవరం(గోదావరిజిల్లా.)

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమున మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ఇది మామకొనుటకు బాతకము, పుట్టిక తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగు నవి అవసరములేను. మలయచందనముతో మలయచందనము. గొప్ప సర్దిపి కేటలును పొందినది. వెల 1 రూ. ప్రస్తుతం విలూరు సబ్ జడ్జి గారకు ఆత్రీ వారామరావు. పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్., గార్లు వ్రాసిరి: "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషములనిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యాదికునచిరువామాట వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము,

బోధవరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, కాటకములందు, ఇతర శుభ కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు లేగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పుష్పరాగములచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, అర్లక్, నీలు, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి వగలు తయారుచేయబడి అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి తృప్తికరముగా లేకున్న వాగును తీసికొని నైక మిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యోతిషాలరీ కంపెనీ,

(191) 18/288, చైవాబాదు, మద్రాసు.

(873) "కాంతామదహరణి"

అనుభవమున వైర శాస్త్రప్రకారము తయారయిన, ఇంగ్లీషుపుస్తకీ దివ్యమైన ఔషధము. దీనిని సేవించుటచే, నిస్వర్తుల, లేపనకీలేటండుట, స్వప్ననందు ఫలనము, రతిలో కీక్రుఫలనము, కాళ్లుచేరులు లాగుట, పొగొట్టి నిత్యయావన నుఖము నిచ్చును. నీ గృహములకు రేల సిగ్గు పడెదవ? దీనిని సేవించి స్వర్గములను పొందుము. పథ్యములేదు. తరీఖుచేసి చూచిన మీకే తెలియును. వెల 1 డబ్బీ 4-0-0

ఆంధ్రపత్రికా చదువరులకు రూ 2-0-0 మాత్రకే.

తామరమందు: గెజ్జె తామర, గజచర్మము, తామరలకు 6 ఆశాలు తపాలాబిల్లు పంపిన ఉచితము.

అమోఘము

కె. రెడ్డి అండు కంపెనీ, గోపాలపురం, కొత్తపేట పొట్టు (గోదావరిజిల్లా, 8888)

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టిన తేదీ, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాత శత్రువును వ్రాయునపు యుగాని, ఈముట్టిలో నేటియో యుకటి మాత పంపినదో డల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, కరీరార్థము, భవసంపాదక, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళిత సామ్యము, ఉద్యోగము, లేవనము మొదలగు 25 సంఖ్యలు కా ఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పం పెదము. ఈ వ్రాసిన సంఖ్యలు పరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అఖరుతుకు, జరుగజోవు ప్రతిసారి ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల భూరా

జాతకము, శాస్త్రసమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. భూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. భూరాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అద్యుక్తము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము భూర్తిగా అఖరుతుకు తయారుచేసి తక్కిన రు 3 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు. ముందు జరుగజోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివ రముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాత పంపిం చాలము.

జాతక మార్పాండవం

రెండవభాగము ఇది 300 పేజీలు

ఇందు లగ్నము, గ్రహములు, భావములు, వర్ణములు, మహాదశ, అంతర్దశ, శాస్త్రసమీక్షలుగా ముద్రా 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషములతోను దాదాపు భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశాఫలములును, ఇంకను అనేక సంఖ్యలతో మిక్కిలి నుల్లభ్యమైన అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంఖ్యలు భూర్తిగా తెలియును.

ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి పొమ్ము వాతను నేయుదుము. ఈ 2వ భాగమునై యిదివరకు భరభాగముల పంపినవారికి 300 మాత్ర వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల సోస్తుఖర్చులు గాక రూ 2-0-0 లు

అలభ్యమైనచో ప్రతులు దొరకవు.

(3512) ఆంధ్ర జ్యోతిష శాస్త్రము, గోపాలపురం, కొత్తపేట సోస్ట. (గోవాటిజిల్లా)

బంగారాజ్ఞమునందు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, నమ్మకమైనదియు, నయమైనదియు నైనది డిడక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనమురూ 1,75,000.

డైరెక్టరులు:— జడ్జి, సర్ జడ్జి, వకీలు, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.

పాడ అధీను:— 8, 3/1 అగ్నియన్ వీధి, డక్కా

(బాంబే):— కలకత్తా 712 జా బజారు వీధి, 155-1 అప్పురు చిట్టూరోడ్డు (హవబజారు) హరిజన్ రోడ్డు (బారాబజారు) భవానిపురం 69 రుస్సా రోడ్డు, రంగపూరు, బోగూరు, మైమెన్ సింగు, జాత పాయిగురి, దార్జిలింగు, కాకి ముజ్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.

విరాజాలు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములు ఇనాముగా పంపబడును.

- (1) గృహవైద్యము (రెంగాలీ) (2) కామశాస్త్రము (3) పరిక్షిలో తేరువిధము (4) జీవితమును జయించుట (5) కాటలాగు కాగి (6) హాస్యము (7) 1922-వ సం॥ క్యాలండరు (ఇంగ్లీషు రెంగాలీ) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు భవము కాగింపు విధము. (హావబజారు యిసాం) మకరభృజ కులము 1-కి ధర రూ 4; (9) అగ్రరతులాతం (ఇస్లామాబాదు) బుడ్డి 1-కి రూ 0.6-0; శరభాద్రమ బుడ్డి 1-కి రూ 0.12-0; చక్రవర్తరామ శిరు 1-కి రూ 4.

తామర, డోబీసు తీట

మొదలగు వాటికి శాస్త్రోక్తముగా నూతన పద్ధతి ననుసరించి కలిపెట్టబడినవి.

ప్రోటల్ ద్రావకము బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0

ప్రోటల్ ఆయింటుమెంటు బుడ్డి 1-కి ధర 0-6-0

ప్రోటల్ నబ్బు బిల్ల 1-కి ధర 0-12-0

బాగుగా నబ్బుతో రుద్దిన తరువాత ఆయింటు మెంటునుగాని లేక ద్రావకమును గాని ఉపయోగించవలెను. గుణము అత్యద్భుతము.

గుడ్డలకు తగిన మజకపడదు. దీర్ఘ కాలమునుండి ఉన్నవి కూడత్వరలో మాయమైపోవును.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం. 1208, మదరాసు.

మీరు కొనియున్నారా?

ప్రతియొక్కరిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధాషధముల నెల కొనలేదు?

1. జోకానుయూ కల్పానిమాత్రములే గుణములు కాకును జావరకు వచ్చు కొనుటకు అతిస్పృహించును. 2. కె. విక్టోర్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్లెబజారువీధి రంగూరు, బర్రా.

జోకానుయూ కల్పానిమాత్రములే గుణములు కాకును జావరకు వచ్చు కొనుటకు అతిస్పృహించును.

250-300 మార్పిడిలుగల పీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలగు 6 పీసాలవరకు రూ 1-4-0 బాలసుబ్రహ్మణ్య. (విడ్డలపాలెటి సంచిక)

శివకాంత్ తెలము.

(భేది మండు)

ఇది విలువగల కనమూలకలచే శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడిన పీసాయము (టూనిక్) 5 నెలల విడ్డ మొదలు 15 సం॥ వయస్సువరకు ఉపయోగించ తగినది. ఇది లేక చక్కచూసిన పీసాకొనిన చాలును. చక్కగా నవల వ్యాధులను పోగొట్టి మంచి రక్తమునిచ్చి శరీరము నవర్తియగును. 2లపీసము కడుపునొప్పి యుండదు. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-12-0

జాగ్రత్తమనెంత:— మా జాతాచారుల జాగ్రత్తమైన బాగుకొనుటకు ముద్రాను, నెం 881 రంబు కల్పిదీధిలో మా బాంబే తెలియజేయుము. తక్షణ ఎల్లరు పోతానూ కుంజు కొరకము. వి. పి. అర్జును మద్రాసు బాంబేనుండి పంపవలెను.

(301-304) శాస్త్రపు వెంటకూచల వండితులు శ్రీశారాధువ వైద్యశాల మునూరు. (1)

ఇది చూచితిరా?

నిజమునమ్ముడు.

అనుభవమునకు వచ్చును.

మియొక్క జననకాల ఘడియలు, తేదీ, వారము, సం॥ త్వరము కాని జాతకము లేనియెడల వయస్సు వారును పంపుట సాముదా యోగ్యములు, అయ్యుద్ధాము, కళితసంతాన ఋణములు దర్శిత, భాగ్యము, వైదు, ఉద్యోగము వగైరాలు వ్రాయుటకు రు 3-0-0, ఒక మహాదశఫలములు వ్రాయుటకు రు 5-0-0, పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి,

నేడునూరు, అంబాజీ పేటపోస్టు, గోవాటి జిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2112-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, బ్రిటిష్ సైన్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికానాటి చీట్లపేక సమాచారు విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గమయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్తము తెలుగుభాషలో అతి సుభమైన తెలివి వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ షోగలరకి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివల రూ 4-0-0. త్వరపగురు పి. ఆర్. జనార్దనసామయ్యుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198) 27, చిహుబాదరోడ్డు, మదరాసు.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగ్గుధర!

అర్ధఖరీదు 1.

PART I

జన్మనక్షత్రము పుట్టిన తేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సం॥ త్వర ఫలితములను క్యాలెండరు కిడింగతో సహా యెన్ని సం॥ త్వరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే తిమంతిట తాము వ్రాసికొనవలరు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు దాదాభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనవలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుగడు. దీని వెల రు 2-0-0, నెలఖర్చుగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే వలయుచో జాతకములు వరసమైనభరకు పంపబడును.

(164) ప్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖరీకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

మేల యి న స్వ తే శి

కత్తికట్టలు — చావులు

కత్తికట్టలు చావులు.

ఆంధ్రసాధులచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యమింపుడు.

వెంటనే ధరల క్యాలెండరుగా వ్రాయుడు.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

బిల్లురు అండ్ లాక్ మేజర్సు లెం.

వెల్లూరు (గోవాటిజిల్లా)

జిల్లాగ్రాఫ్ అడ్మిన్: “ఇండియన్ రిజిస్ట్రేషన్

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

నుల్లభమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చిత్రములను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియొంబు నుండదగినది అందరుచేయదగిన ముద్రలు 1కి 1-4-0 (2) వి. పి. 0-6-0

ఆరోగ్యదర్శనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 వి.పి 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర:— ఆరోగ్య, వైద్య, శారీర, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుటిక. మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0

వైదిని ఏక కాలమందు కొరినవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిదేపే. (నెల్లూరు జిల్లా)